

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

Savinjske

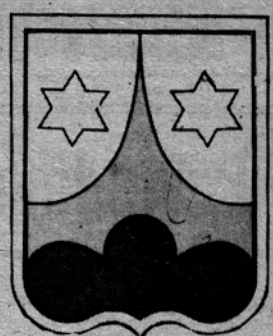
Leto XIII
Številka 7
Julij 1982

NOVICE

Glasiło socialistične
zveze delovnega ljudstva
občine Mozirje

LJUBNO

GORNJI GRAD

Poštna plečana v gotovini

Kaj lahko storimo?

Delegati zbora združenega dela in skupščine SIS za zdravstvo so se sestali na skupni seji da bi proučili stanje v zdravstvu in sprejeli ustrezne ukrepe za poravnano manjka, ki ni ravno majhen. Gradivo, ki so ga dobili v razpravo v delegacijah je nakazovalo možnosti pokrivanja izgube za dve leti nazaj, predmet razprav pa je hkrati bil primanjkljaj, planiran za tekoče leto.

Torej ne kaj lahka naloga! Ob tem se velja zamisliti in tako so storili tudi delegati, ki so izražali mnenja svojih delegacij brez predsodkov.

Težko bi opravičevali celotno stanje z brezbržno ugotovitvijo, da je povsod tako, da ni le naše zdravstvo v težavah, da preveč trošimo itd. Ob vsem tem pride premalo do izraza naša samoupravna zavest, posebno takrat, ko se kot uporabniki pojavljamo v zdravstvenih ambulantah in terjamo našo pravico! Seveda je jasno, vsaka pravica postavlja tudi dolžnosti, ali pa se teh dovolj zavedamo?

Vsi smo pravzaprav uporabniki zdravstvenih storitev, vsi si želimo biti zdravi, oziroma hočemo ozdraveti, to je povsem jasno. Ali pa ob tem le količkaj cenimo vrednote, ki jih v naših pravicah iz zdravstvenega varstva lahko koristimo? Ali ni veliko preveč tistih, ki te dobri ne hudo izkoriščajo? Na čigav račun, bi se lahko vprašali. Na naš skupni in tega moramo sedaj poplačati.

Stanje v naši občini je tudi zaradi sestave prebivalstva težje, saj je sorazmerno malo aktivnega življa in veliko zavarovancev. Le kakih 35 % zavarovancev je obvezano plačati prispevka za storitve, bolnišnični stroški so porasli do te mere, da porabi-

mo kar 42 % sredstev za nje, 20 % gre za osnovno zdravstvo, 15 % za zdravila in tako naprej.

Ker se pa pravice iz zdravstvenega varstva širijo, postaja vse to tudi mnogo dražje. Skratka, takšno stanje bi nas moralo siliti v razmišljanje kako bomo kos težkim nalogam za ureditev kritičnega gmotnega položaja občinske zdravstvene skupnosti. Prispevne stopnje so visoke, se pravi iz teh virov ni pričakovati kaj prida rešitve. Ostanje torej edino le varčevanje!

Ob tem seveda delegati vedno znova postavljajo v ospredje skrb za človeka in njegovo zdravje. Ali z drugimi besedami, tisti ki pomoč potrebuje naj jo v vsaki možni meri tudi dobi. Zdravstvena služba lahko le v delu pripomore k večjemu varčevanju in to po strokovni presoji. Lahko varčuje pri raznih ukrepih, vendar tega ne bo storila na škodo bolnika! Kaj nam torej ostane?

Vprašajmo se vsakič, ko stopimo v ambulantno, če je naš obisk potreben. Ne povzročajmo nepotrebne gneče v čakalnicah, če res nismo bolni. V delovnih sredinah moramo prispevati k osveščanju delovnih ljudi, ti morajo končno vedeti, da gre vse iz njihovega žepa in da nihče razen nas samih ne bo nosil bremena pretirane širokogrudnosti.

Vse družbene sile bi morale vplivati na zavest vsakogar izmed nas. Mnenje, da namišljeni bolniki veljajo kot „pametni in zviti“ mora iz naše miselnosti. Sramotno je izkoristiti dobroto, tako pa je tudi sramotno izrabljati dobrine, ki jih nudi naša družba. Ena takih pa je nedvomno tudi zdravstveno varstvo.

Družno starši in šola

Mnogo nejasnosti je bilo ob pričetku usmerjenega izobraževanja. Vsaka novost je pač v marsičem neznanost. Letos so vidni premiki na bolje, saj so izkušnje pokazale plodno sodelovanje med starši in šolo, ko gre za odločanje o poklicu osnovnošolcev, ki končujejo 8. razred. To je potrdil tudi razgovor z ravnateljem mozirske šole profesorjem Antonom Venekom in njegovo pomočnico Ivico Rakun. Na njihovi šoli je letos končalo 8. razred 119 učencev, skupaj pa je zaključilo šolsko obveznost 133 mladih. Torej 14 jih je zaključilo v nižjih razredih.

Mimogrede še nekaj podatkov o mozirski šoli, ki se že nekaj časa sem bori s prostorskimi težavami. Na šoli se je v tem letu šolalo 589 otrok, na 4 podružničnih šolah pa imajo 307 učencev. Osrednje poslopje že davno več ne odgovarja potrebam časa in zahtevam sodobnega pouka, čeprav še ni staro.

Kot sta naša sogovornika poudarila ima usmerjeno izobraževanje že svojo veljavo, saj se starši in otroci že prilagajajo utemeljenim zahtevam delovnih organizacij in potrebam po določenih poklicih. Ni več

trmastega vstrajanja na šolanju tam, kjer ni zagotovljene štipendije, oziroma ni gotovosti za zaposlitev. Po dosedanjih izkušnjah so se nekatere delovne organizacije (Elkroj in Kovinarstvo Ljubno) zelo potrudile pri obveščanju mladih in staršev o njihovih poklicih. Žal pa ni povsod tako! V gozdarstvu in kmetijstvu so glede tega še vedno bolj nedejavni, zato tudi ni vidnih uspehov pri odločanju mladih za te poklice. Sploh bi se morale delovne organizacije bolj vključiti v delo šol, menijo na osnovni šoli Mozirje. Sicer pa menijo, da se je že letos pokazal dober uspeh novo zaposlenega psihologa, ki tesno sodeluje z otroci in svetuje tudi staršem.

Potrditev dobrega dela se torej kaže tudi v odločitvah učencev za nadaljevanje šolanja. Za kovinarske poklice se je odločilo 25 mladih, za tekstilno stroko 14, za lesarstvo 10, gostinstvo 7, ekonomske poklice 6, v elektro stroko 7, v trgovsko dejavnost 7 in tako dalje. Iz navedenih števil je razvidno, da se je največ mladih odločilo za kovinarske poklice, ki so jim bili tudi najboljše predstavljeni in v katerih vidijo svojo bodočnost.

Naši brigadirji na Krasu

Podeljena odlikovanja

Na prireditvi v počastitev praznika vstaje slovenskega ljudstva v Mozirju so podelili odlikovanja zaslužnim borcem, družbenim delavcem in pripadnikom oboroženih enot.

Najvišje odlikovanje, Red republike s srebrnim vencem je prejel zaslužni bорец NOV in spomeničar Jože Planovšek. Franc Omladič je bil odlikovan z redom dela z zlatim vencem. Red republike z bronastim vencem je prejel Stane Bric. Red zaslug za narod so prejeli Anton Boršnak, Janez Stiglic, Aleksander Štrbenk, Jože Zakrajšek in Ivan Žagar. Z redom dela s srebrnim vencem pa so bili odlikovani Franc Avgusti, Anton Fajdiga, Pavel Goličnik, Martin Aubrecht, Avgust Lenar, Jože Marovt, Alojz Plaznik in Marko Purnat. Z redom za vojaške zasluge s srebrnimi meči so bili odlikovani Bojan Karč, Tone Poljanšek, Rade Rukan, Osvald Šverc in Franc Vuga. Medaljo zaslug za narod je prejel Franc Golob, medaljo dela pa Milan Gaberc in Jože Tlaker. Z medaljo za vojaške zasluge so odlikovali Franca Boršnaka, Franca Felicijana, Janeza Kolarja, Jožeta Kralja, Edija Marovta, Janeza Marovta, Milana Peternelja, Nika Purnata in Staneta Rojtna. Čestitamo!

Čestitke ob prazniku vstaje slovenskega ljudstva

Delovne in družbeno-politične organizacije, Skupščina občine in njen izvršni svet, samoupravne interesne skupnosti občine Mozirje in izdajateljski svet Savinjskih novic

Agroekonomisti v Šmihelu

V Jugoslaviji deluje Društvo agroekonomistov, dočim smo v Sloveniji ustanovili sekcijo s sedežem v Ljubljani. Ustanovni zbor pa so imeli v Šmihelu, kjer se je zbralo 25 strokovnjakov s področja kmetijske ekonomije.

Pogovorili so se o delovnih nalogah ter izvolili vodstvo. Prva velika naloga jih čaka že v oktobru, ko bo v Stubičkih Toplicah simpozij ob svetovnem dnevu prehrane. To bo jugoslovanska prireditev v okviru združenih narodov (FAO).

Novoustanovljeno društvo bo v bodoče dejavno sodelovalo pri krojenju zakonodaje iz področja kmetijske ekonomije, kar je izrednega pomena, saj so se včasih pripravljali osnutki predpisov brez sodelovanja strokovnjakov te smeri. To pa se je večkrat izkazalo kot velika pomanjkljivost.

Celodnevna osnovna šola

V naši občini se pripravlja na celodnevno šolo Gornji grad. Da bi bilo občanom razumljivo zakaj so se zato odločili navajamo nekatere značilnosti takšne oblike šolanja.

Načela, smotri in naloge COŠ se v svojem bistvu ne razlikujejo od teh, ki veljajo za osnovno šolo nasploh, pač pa so nekatera načela in smotri bolj poudarjena, nekatere naloge so širše in obsežnejše:

— zmanjšuje odvisnost učenčevega osebnostnega razvoja in učnega uspeha od domačega okolja, od morebiti manj ugodnih življenjskih razmer;

— zagotavlja zdravo prehrano in skrb za zdravstveno varstvo učencev;

— šola je sestavni del krajevne skupnosti, delovnih organizacij in občine;

— učencem zagotavlja, da naloge in učenje opravijo v šoli;

— gospodarno izrablja delovna sredstva, prostore in opremo, ki s svojo fleksibilnostjo omogočajo njihovo večnamembnost, domačnost in privlačnost.

Vsebinska dela z učenci v celodnevni osnovni šoli zajema:

— pouk (redni, dopolnilni, dodatni, fakultativni),

— samostojno učenje, — dejavnosti prostega časa (interesne dejavnosti — krožki, rekreativni odmor, proizvodno delo, družbeno koristno delo),

— prehrano (malica, kosilo, po potrebi tudi zajtrk), — zdravstveno varstvo.

COŠ torej glede na koncept, pogoje in potrebe okolja organizira za vse učence poleg obveznih vsebin in oblik tudi razširjeno vzgojnoizobraževalno dejavnost, s tem pa prevzema večjo odgovornost za uspešnost in zdrav razvoj učencev.

I. P.

Dan vstaje

Prvič v zgodovini našega ljudstva smo si priborili popolno svobodo in lastno državnost. Skozi dolga stoletja je bil naš človek vedno le tisti, ki so mu ukazovali tujci in izkoriščevalci. Prelivali so naši predniki kri v mnogih bojih, vendar pod tujo zastavo. In ko so se v času kmečkih uporov prvič združili v boju proti tujcu, proti krvosesu so bili poraženi v boju, nikdar pa v prepričanju, da bo nekoč napočil čas zmage.

Pričetek druge svetovne vojne je hkrati pomenil konec stare države, ki ni bila tisto, kar so po prvi svetovni vojni obojevali. Ljudstvo je še naprej bilo brez socialnih in narodnostnih pravic, še naprej je služilo bogatenju drugih. Napredni krogi delavstva in izobraženstva so se strnili okoli KPS, ki je takšen potek dogodkov napovedovala in pripravljala vse ljudsko vstajo.

Številni naši ljudje so vedeli za pot v svobodo, so vedeli za načela, ki so prinašala končne narodnostne, socialne in državljanske pravice. Stopili so na branik vsega tega, borili so se za vse to! Tu ni šlo le za osvobodilni boj, šlo je torej za vse ali nič! Ljudje so kruto občutili pest zavojevalcev in nanjo odgovorili s pestjo. Razvil se je neenak boj, ki je zahteval ogromne žrtve, bil pa je krovan z zmago, ki nas je pripeljala iz stoletne teme zatiranja. Vstali so torej naši ljudje od Djevdželije do Triglava, združevala jih je odločna volja, da si izborijo svobodo sami, da najdejo v bratstvu in enotnosti tisto moč, ki jih bo navdajala v hudičih časih. Res so se uprli v različnih časovnih obdobjih, vendar so se in to vsi narodi in narodnosti. Zato ni mogoče slaviti našega velikega dne odločitve, kot praznik, ki ni povezan s tistimi našimi bratovi v drugih republikah in pokrajinah.

Zmaga in osvoboditev je pomenila le delček boja, ki smo si gazadali. Treba je bilo graditi porušeno domovino, treba je bilo zagotoviti takšno obliko socialističnega družbenega sožitja, ki našim narodom in narodnostim najbolj odgovarja. Naša pot razvoja je bila jasna in z nje ne bomo nikoli stopili.

Vodila nas je in nas bo v samoupravljanje, v napredek in bolj pravično življenje. Boj še torej ni končan, se nadaljuje v drugih oblikah, ki pa niso nič manj pomembne in potrebne. Gre za gospodarsko ustalitev, ki mora biti naš cilj, ki nas mora združevati v enotnem hotenju in prepričanju, da bomo tudi tokrat složni zmogli tegobe časa. Vzorniki pa so bili in bodo ostali tisti najboljši iz leta vstaje, tiste morda danes že nemo priče velike zgodovinske odločitve naših ljudi.

Prizadevanja izvršnega sveta

Na uredništvu smo mnega, da naše bralce v veliki meri zanima delo izvršnega organa naše občinske skupščine. To tembolj, ker predstavlja sito za vsa dogajanja v družbenem in gospodarskem življenju v občini. Na naša vprašanja je odgovarjal predsednik IS Franc Miklavc.

Kako poteka vsklajevanje in prilagajanje proizvodnih načrtov v gospodarstvu?

Seveda so določene težave tembolj, ker je treba ob tem upoštevati tudi prihodnost. Sedanjost v svetu je razrahljana in majava, saj je po razpoložljivih podatkih padel promet za 2 %. Takšne trzljaje seveda občutimo tudi pri nas! Trenutno so seveda male organizacije bolj prilagodljive, kot tiste z velikoserijsko proizvodnjo, pa čeprav je to z ekonomiko skregano. Pozorno prilagajamo načrte zahtevam trga in pazimo, da so kar se da popolni, glede na posamezne izdelke. Saj ne gre, da izdelujemo nekje stol, druge mizo in tako dalje. Ponudba naj bo zaključena! Vidimo velike možnosti v tesnejši pove-

danja usmeritev je dobra in jo je treba upoštevati tudi v naprej. Kmetijstvo je v mlečni, mesni in perutninarski proizvodnji našlo svojo bodočnost. Seveda pa je v danih prilikah potrebno budno spremljati razne pojave, ki lahko ogrozijo možnosti za proizvodnjo. Za urejanje ozkih grl v dobavi krmil, gnojil in rezervnih delov so potrebni hitri ukrepi, ki pa niso vedno uresničljivi v zadruhi, gre za preskrbo v širšem smislu.

Kaj povzroča poleg navedenega še skrbi izvršnemu svetu?

Zdravstvo in šolstvo. Skupne porabe na sploh ne obvladujemo. Svobodna menjava dela sploh še ni zaživele, vse preveč dišijo odnosi po trznem razmišljanju in premalo je prilagajanja lastnim možnostim, predvsem v gnotnem pogledu! Preko utemeljenih meril ne smemo, pa vendar tega ne upoštevamo in zaradi takšnih pojavov trpijo potem vse dejavnosti v drugih SIS. Vse to gre v breme gospodarstva, ki je tako že daleč preveč obremenjeno. Težave v zdravstvu nas bi morale izučiti. Ker nismo več dopolnjevana občina smo udarjeni pri sredstvih za zdravstvo, šolstvo in tudi za proračun. Moramo pridobiti več sredstev iz republiške in regijske solidarnosti, saj je sestav našega prebivalstva izredno neugoden. Naša služba izterjav je prevzela pobiranje prispevkov za SIS iz zasebnega sektorja. Seveda bo to steklo in bo potem boljše, čeprav se borimo s kadrovskimi težavami v naših upravnih organih. Izvršni svet bo proučil preoblikovanje prispevkov za SIS družbenih dejavnosti in pripravil predloge za notranjo porazdelitev, tako bi se izognili dviganju prispevne stopnje za zdravstvo. Seveda bo glede tega reko zadnjo besedo gospodarstvo! V šolstvu se obnašajo v zastavljenih okvirih, seveda pa je glede na hotenja vedno premalo sredstev. Osebnih dohodkov so v zaostanku, to pa spreminja poklic šolnika v ženskega. Denarja primanjkuje za posodabljanje vzgojnega procesa, saj bi morali omogočiti delovno usposabljanje mladine, to pa zahteva veliko sredstev in drugih pogojev, kot so zemljišča itd. S celodnevno šolo se ubadamo, sedaj je v pripravi šola v Gornjem gradu. Seveda je v naših razmerah uvajanje takšne šole nekoliko težje, ker gre za pretežno kmečko okolje, kjer se računa tudi na delovne možnosti mladih. Potem so še potreba po razširitvah prostorskih zmogljivosti v Mozirju. Sedanje omejitve tovrstnih naložb so stroge kar je pač odraz trenutnega družbeno-ekonomskega položaja v naši družbi.

Kljub organiziranemu odvozu smeti je vse več divjih odlagališč ob naših potokih, rekah in v gozdovih. Tudi divje odlagališče smeti ob Mozirnici ni Mozirčanom ravno v ponos!

Komisija za varstvo okolja pri SO Mozirje

Kaj bo z Goltmi?

Vsi dosednji obeti v zvezi z uspešnostjo RTC Golte so bili več ali manj neuresničeni. Vsakoletne poslovne težave spremljajo kot senca to, sicer zelo lepo planinsko postojanko.

RTC Golte je v sestavu delovne organizacije Paka v Velenju, zato smo postavili direktorju Tonetu Hladinu vprašanje kaj je z Goltmi. Najprej je povedal, da se prav sedaj pripravlja ustanovitev temeljne organizacije RTC Golte. To preobrazbo znotraj delovne organizacije je bilo treba urediti že zaradi gnotnih težav centra na Golteh, ki so se v sedanji organizacijski obliki prenašala na TOZD turizem in rekreacija DO Paka. Tako bi bili mogoči „čisti“ računi v Paki. Pa tudi zahteve SOZD Merx v Celju gredo v to smer, saj bi se tako organizirana DO Paka vključila v to sestavljeno organizacijo, ki pokriva kot nosilec turizma vso celjsko regijo. Seveda je ena od zahtev Merxa tudi, da želi na omenjen način prevzeti Golte saniranje. Prav ta čas se odloča IS SO Velenje glede možnosti pokritja izgube na Golteh iz sredstev te občine, ali pa naj se sprovede postopek sanacije. Tu gre za letošnjo izgubo, ker pa ostaja še manj kot iz leta 1981 je bil predlog na zadnjem svetu 8 občin v Šentjurju, da bi za to zaprosili republiški sklad rezerv. Neposredno zainteresirane 4 občine celjske regije skupaj s SOZD Merx pa bi zbrale sredstva za investicijsko vzdrževanje centra na Golteh. Seveda je v sedanjem stanju težišče bremen na velenjski občini kjer je tudi sedež DO Paka. Tone Hladin meni, da bo v primeru če ne bodo izgube krite, potrebno razpisati preko Splošnega združenja za gostinstvo in turizem pri Gospodarski zbornici SRS natečaj za sanatorja. Če se na to nihče ne bo javil sledi postopek stečaja. To bi nekako bila slika sedanjega stanja okoli RTC Golte. Številke so zaskrbljujoče! Iz leta 1981 je izguba 15.537.386,32 din. V prvem tromesečju 1982 pa znaša izguba 3.829.339 din, ki je za čas do konca leta ocenjena na okoli 20 milijonov din. V to niso zajete obveznosti kreditov, ki zapadejo letos v višini 7.640.000 din. K temu pa še zapade vračilo kratkoročnega kredita 5.300.000 din.

obstajajo vsaj minimalne možnosti za usposobitev centra za zimsko sezono 1982/83. V nasprotnem primeru podpiramo stališče DO Paka, da začne stečajni postopek ...

Iz gradiva, ki ga je pripravila DO Paka, izdelala pa Mirjan Bevc in Marjan Prelog izhaja, da bi bila načrtovana izguba za RTC Golte utemeljena tja do leta 1986.

Ozko grlo je še naprej dovoz smučarjev na Golte. Izgradnja ceste ni dala pričakovanih uspehov, vsaj takšna ne kakršna je sedaj. Tehnično namreč ni usposobljena za zahteven in stalen promet. Samo za ureditev cestišča bi potrebovali po mnemu Toneta Hladina 5 do 6 milijonov din. Seveda pa bi to bilo le najnujnejše, kje pa so še stroški zimskega urejanja in vzdrževanja.

Naloge Gornjesavinjske turistične zveze

V juniju se je sestal Izvršni odbor GTZ. Razpravljali so o delovnem programu za sezono 1982/83 in sprejeli številne naloge s konkretnimi zadolžitvami, ki naj pripomorejo k hitrejšemu oživljanju turističnega gospodarstva.

Dogovorili smo se, da v najkrajšem možnem času, vsekakor pa do 1. avgusta, t. i. najdemo dokončno kadrovsko rešitev za že večkrat ustanovljeno a, žal, tudi vselej prekinjeno skupno recepcijsko – informativno službo.

Uspešnega sodelovanja med številnimi in razdrobljenimi nosilci turistične ponudbe v dolini brez takšne službe ni moč pričakovati, za to je skrajni čas, da skupna recepcija resnično zaživi v svoji

vlogi enotne turistične ponudbe.

Za učinkovitejšo propagiranje našega turističnega prostora bomo opravili zlasti naslednje naloge:

– izdali nov barvni prospekt Gornje Savinjske doline z informativno prilogo o vseh gostinsko-turističnih zmogljivostih in možnostih izvenpenzijske ponudbe;

– poskrbeli za izdelavo drugih propagandnih pripomočkov za sodelovanje na pomembnejših turističnih razstavah in sejmihi;

– stalno obveščali tisk in radio o prostih nočitvenih zmogljivostih in pomembnejših turističnih prireditvah.

Večjo pozornost bomo namenili tudi turističnemu izobra-

glavitni zaključki so bili, da naj OZD, ki poslujejo na robu rentabilnosti opravijo temeljite analize, stanje in odgovornost pa naj ocenijo tudi DPO in organi upravljanja.

Delegati so precej časa posvetili tudi problematiki s področja obrtništva.

Povdarjeno je bilo, da je potrebno z vsemi instrumenti preprečiti razvoj deficitarnih obrti, predvsem uslužnostnih, obrtniki predvsem tisti s področja lesarstva naj skupaj z OZD s tega področja razvijajo medsebojne kooperacijske odnose, voditi je potrebno kar najbolj strogo in selektivno davčno politiko, predvsem pa je potrebno zaostri odgovornost za neizpolnjevanje družbenih obveznosti.

Delegati so poleg teh točk obravnavali in sprejeli tudi poročila pravosodnih institucij, Samoupravnega sporazuma in odločbo o ustanovitvi Zgodovinskega arhiva v Celju in Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Celju, predlog odloka o spremembi odloka o cenah za geodetske storitve, sklep o potrditvi zaključnega računa davkov in starostnega zavarovanja kmetov, imenovali so odbor za pripravo praznovanja občinskega praznika in določili Luče, kot kraj praznovanja v letu 1982. Sprejet je bil tudi sklep, da Skupščina vsako leto določi tudi kraj praznovanja občinskega praznika za prihodnje leto. V ta namen so delegati določili, da bomo v letu 1983 občinski praznik praznovali v Rečici ob Savinji.

STANISLAV ROZENSTEIN

Franc Miklavc

zavi med zasebnim gospodarstvom in delovnimi organizacijami. Seveda pa vse to zahteva dobro pripravo dela in ustrezno tehnologijo. Vsekakor gledamo vse skozi končni izdelek, ki ga trg ovrednoti ali pa tudi ne. Gre za več ali manj strpen pristop, ki bo imel za posledico vskladitev naših zmogljivosti na vseh ravneh. Cilj pa je nedvoumen – večja izvozna usmeritev. To zaradi delne prenasitenosti domačega trga, sicer pa moramo pridobivati lastne devize. Naša devizna bilanca v občini je še kar zadovoljiva, če pa upoštevamo obveznosti in sedanje zakonske ukrepe pa moramo zaslužiti več deviz.

Kako je s proizvodnjo hrane?

V kmetijstvu so posebnosti, ki povzročajo skrbi. Bojim se, da bo dolgoročno načrtovanje težko sprico stanja. Priča smo nenehnemu zapiranju v občinske meje in še v ožje okvire. Mnogo materiala, ki ga kmetijstvo rabi je vezano na uvoz, tudi rezervni deli za stroje so največ iz tujine. Naša dose-

Občinski praznik

Predsednik SO Mozirje Lojze Plaznik je imenoval skupino ljudi, ki naj bi poskrbeli, da bo letošnje občinsko slavo potekalo v redu in da bo spored zanimiv. Na prvem sestanku so se dogovorili za nekaj odborov, ki naj bi delali na posameznih zadolžitvah. Že v naprej je bilo sklenjeno, da bo letošnje praznovanje skromno, vendar pa ne bi smelo biti vsebinsko okrnjeno.

V jeseni so torej praznovanje v Lučah, ki so letos prevzele to častno nalogo. Vsi tisti deli sporeda, ki so vezani na dogajanje v dvorani, bodo v šoli. Sicer pa bo ob občinskem prazniku odkritih nekaj spominskih obeležij iz NOB, odprli bodo tudi dvoje gospodarskih stavb in sicer mehanično delavnico GG Nazarje in veterinarsko postajo v Mozirju.

V gradivu SOZD Merx je napisano med drugim „v poslovanju RTC Golte od njegove izgradnje do danes, se kažejo težave, ki so povzročile na eni strani stalno obremenjevanje centra z novimi sanacijskimi krediti in na drugi strani neizgrajenost centra zaradi lastne investicijske nesposobnosti ...“

Sozd Merx zahteva torej pokritje izgub in navaja dalje v pismenem gradivu „kolikor se ti, predvsem finančni pogoji realizirajo do 8. 7. 1982, potem

V Delavnici VEZ Mozirje, TOZD Ključavničarstvo Rečica

LOJZE PLAZNIK

Utesnjena zdravstvena služba

Že nekaj let sem se govori o razširitvi prostorov namenjenih zdravstveni dejavnosti v Nazarjah. Iz leta v leto se je odlagalo z deli, kar je pripisati raznim okoliščinam takratnega vodenja, oziroma organizacijske povezave znotraj enote zdravstvene delovne organizacije. Seveda je v današnjih časih, ko vrednost zbranih sredstev hitro upada, že kar usodno zavračanje, ki gre končno na škodo kakovosti zdravstvenih uslug in delovnih razmer v samem zdravstvu.

Vsi smo več ali manj uporabniki teh uslug, vsi smo zato tudi življenjsko zainteresirani za dogajanja okoli zdravstva. Posebno delegati se srečujejo večkrat z dvomi v razne predlagane ukrepe prav zato, ker premalo vedo o razmerah, ki narekujejo določene sklepe. To velja seveda na sploh. Ker govorimo o občutljivi dejavnosti pa je še kako potrebno pojasnjevati, prikazovati in poskrbeti za kar se da široko obveščenost. Potem ne bo težav ne pri podpori s strani delovnih ljudi in občanov, pa tudi ne takrat, ko bo treba seči v lastni žep.

Prepričani smo torej, da mnogokje ne vedo za težave s katerimi se srečujejo zdravstveni delavci v nazarski enoti TOZD Zdravstvo Mozirje, težave čakajočih pa so znane! Predvsem pa je marsikdo na lastni koži okusil „ugodje“ čakanja na hodniku, v prenapolnjenih čakalnicah in slično, sicer je tudi v Mozirju podobno. Pa ostanimo v Nazarjah, ker gre za delavsko središče.

Po podatkih splošne ambulate, oziroma dispanzerja medicine dela delata trenutno dva zdravnika dopolne. Popoldanska ordinacija je začasno uknjena, ker je zdravnica na porodniškem dopustu. Obisk vsake od ambulant je ocenjen na 80 bolnikov, oziroma obiskovalcev. Torej povprečno 160 ljudi v enem dopoldnevu. Ne številke so seveda daleč nad republiškim povprečjem! Skoraj za 100 %. Obremenitev

zdravnikov je takšna, da morajo množico pisnih del opraviti ali doma, ali pa med dežurstvom. Laboratorij je v eni sami sobici in sprejme povprečno 50 ljudi v dopoldanskem času. Seveda so delovne razmere za tako zahtevno delo skrajno neprimerne. V Nazarjah imajo razne pripomočke za razgibavanje in delovno usposabljanje po poskodbah. Vse to je v 2. nadstropju, in tja morajo prav tisti, ki, denimo težko hodijo, se premikajo in podobno. Ti sodobni zdravstveni postopki zahtevajo ustrezne prostore, ki so seveda najprimernejši v pritličju. Da se opravlja takšno delo v dolini je za vse dobro, tako za bolnike, ki ne hodijo daleč, kot tudi za skupnost, ki ceneje plačuje storitve, kot bi jih sicer morala drugje. Prav tako so pripomočki za srčne preiskave in druge zahtevne preglede v 2. nadstropju. Verjeli ali ne, električne napeljave so take, da se navedeni aparati medseboj krepko motijo. Tako je nemogoče uporabljati EKG takrat, ko delajo v hidroterapiji in obratno. Zdravniki hodijo iz pritličja v drugo nadstropje, takrat ko morajo pregledati izvid EKG in še bi lahko naštevati. Zato so si želeli zdravstveni delavci posodobljene prostore, zato so bolniki tudi podpirali predvidene posodobitve v Nazarjah. O vsem tem pa žal premalo vedo občani, ki so imeli to srečo, da jim ni bilo treba iskati zdravniške pomoči v utesnjenih prostorih neprimerne stavbe v Nazarjah. Ob tem pa ne gre pozabiti tudi zobozdravstva, ki dela v slabih razmerah, posebno tehnika. Dva strokovnjaka opravljata v majhnem kabinetu, saj to še sobica ni, delo, ki je v teh okoliščinah zdravju škodljivo.

Res je sedaj čas, ko omejuje mo naložbe v negospodarstvo. Mimo tega pa bi kazalo o nakaznem stanju razmisliti temeljito, hitro pripraviti načrte in ostalo, da bi v primerem času prišli do boljših in času ustreznih zdravstvenih prostorov v Nazarjah.

Ozdraviti zdravstveno skupnost

Ne da bi skušali opravičevati stanje v naši zdravstveni skupnosti, se vendarle zdi potrebno seznaniti občane o težavah, ki tarejo domala vse skupnosti za zdravstvo v naši republiki. Kaj je o tem menil Svet za socialno in zdravstveno politiko pri predsedstvu RK SZDL o uresničevanju zdravstvenega varstva na seji v juniju letos?

„Kljub ustreznim sistemskim rešitvam ugotavljamo, da samoupravna preobrazba zdravstva in uveljavljanje družbeno-ekonomskih odnosov še ne daje ustreznih učinkov. Ob deležu sredstev, ki so namenjena zdravstvu in dogovorjenim sistemom zdravstvenega varstva rezultati še zaostajajo za možnostmi... Na negativno stanje v zdravstvu vpliva tudi pretirana rast materialnih stroškov, poseben problem pa predstavljajo stroški amortizacije za kar niso bila predvidena sredstva. Miselnost, da se s presežki, ki se tekom leta zberejo na računih zdravstvenih skupnosti lahko pokrivajo izgube ali širitve programov je še vedno prisotna, čeprav je jasno, da so to neodtujljiva sredstva združenega dela... V razpravi je bilo poudarjeno, da v zdravstvu nimamo učinkovitega nadzora nad uresničevanjem programov zdravstvenega varstva ter izvajalcev v samoupravnih splošnih aktih ni dorečena. Občinske zdravstvene skupnosti še vedno niso mesto za dogovarjanje uporabnikov in izvajalcev v enakopravnem dialogu... Pri organiziranosti zdravstvenih delovnih organizacij dosedanje spre-

membe in poskusi združevanja niso dali vselej pričakovanega uspeha... Slabosti na področju družbeno-ekonomskih odnosov ter samoupravni in strokovni organiziranosti zdravstva se večkrat negativno odražajo tudi v odnosih med zdravstvenimi delavci in bolniki. Kažejo na njihovo odtujenost in premajhnem posluhu zdravstvenih delavcev za specifične probleme s katerimi se uporabnik srečuje v času zdravljenja... To so bile nekatere izmed ugotovitev na ravni RK SZDL Slovenije!

Ob tem bi kazalo omeniti ugotovitve republiškega komiteja za zdravstvo in socialno varstvo (delegatski obveščevalec št. 30) ko navaja: Primanjkljaj izkazuje kar 46 občinskih zdravstvenih skupnosti v Sloveniji. Primanjkljaj je deloma tudi posledica zakona izločanju dela družbenih sredstev za pospeševanje izvoza, na podlagi katerega so morale zdravstvene skupnosti v letu 1981 izločiti 392.756.557 din (naša je izločila 1.842.000 din). Brez te obremenitve bi namreč sklenile poslovnost leto 1981 brez večjih primanjkljajev... Na primanjkljaje je vplivalo tudi uresničevanje novega zakona o zdravstvu po katerem je oproščeno plačila participacije kar 60 % uporabnikov, kar pomeni skupni izpad v višini 220 milijonov din...“

Takšno je pač splošno stanje v zdravstvenih skupnostih, seveda tudi mi ne moremo biti izjema. V našem sestavku smo navedli le delček okoliščin, ki vplivajo na grotne težave v zdravstvu.

Stiska v zobnem laboratoriju v Nazarjah

Predlog pokrivanja izgub v zdravstvu

Predsedstvo SIS za zdravstvo je predlagalo zboru združenega dela SO Mozirje in delegatom skupščine SIS za zdravstvo dve obliki pokrivanja nastalih izgub. Na skupni seji v delavskem domu v Nazarjah so o obeh predlogih razpravljali.

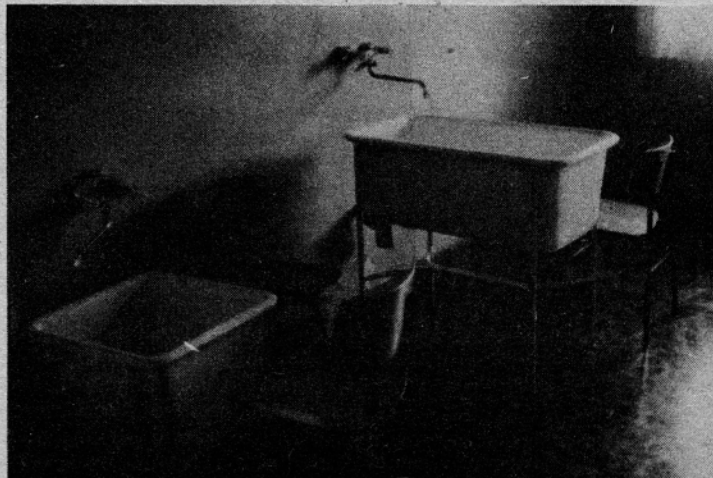
Za leto 1981 se je nabralo 21.884.392,05 din izgube, k temu je treba dodati nepokrito stanje iz 1980 v višini 2.039.056,05 din kar znaša skupaj 23.923.448,10 din. Predlog je torej, da se iz presežkov SIS družbenih dejavnosti v letu 1981 zbere 10.890.728 din, iz proračuna republiške solidarnosti za leto 1981 1.668.000 din, iz zaostankov plačil 5.330.000 din in iz sredstev izvajalskih organizacij 1.800.000 din, kar bi znašalo skupaj 19.688.728 din.

Ostane manjka bi pokrivali ali iz naložbenih sredstev za razširitev zdravstvene postaje Nazarje v višini 4.234.720 din ali iz izterjanih sredstev (zaostanki) ostalih SIS v višini 2.200.000 din, razliko v višini 2.034.720 z dodatno prispevno

stopnjo, ali iz dohodka v drugem polletju.

Za pokrivanje predvidenih izgub v tekočem letu (1982) pa je bilo predlagano več možnosti. Pokrivanje s presežki in z višjo prispevno stopnjo, ali zmanjšati v finančnem načrtu za leto 1982 odhodke na postavki sredstev za naložbe v postajo v Nazarjah, za kar bi se zmanjšal znesek izgube, ali za manjkajoča sredstva v letu 1982 zmanjšati obseg zdravstvenega varstva, oziroma omejiti pravice uporabnikov.

Na predlog IS SO Mozirje je bil sprejet sklep, da se izgube za leto 1980 in 1981 iz presežkov vseh SIS družbene dejavnosti, iz nekorisčenih terjatev vseh SIS za leto 1981, iz proračuna republiške solidarnosti, iz solidarnostnega pokrivanja izvajalskih organizacij in iz vseh naložbenih sredstev iz prejšnjih let, ki niso bila izkoriščena. Vsa sredstva iz navedenih virov bi znašala skupno 23.923.448 din. Pripravi se predlog novih prispevnih stopenj za SIS znotraj katerih bi odpravili presežke v dobro zdravstvene skupnosti.

Zaradi prostorskih težav pomanjkljiva oprema hidroterapije v Nazarjah

Skupščina SIS za zdravstvo

Po skupni seji v Nazarjah je zasedala tudi skupščina SIS za zdravstvo. Na seji so delegati obravnavali predloge za skrajšanje zdravstvenih storitev, ki so jih pripravili na predsedstvu skupnosti. Niso se strinjali z nekaterimi predlogi, ki bi po njihovem mnenju pregloboko zarezali v potrebe uporabnikov. Najbolj je bilo očitno, da ne kaže dežurnih služb zdravnikov omejevati. Izrazili so mnenje, da je prav tu treba doseči še večjo učinkovitost. Menili so, da se mora najti s poglobljenim proučevanjem stanja druge rezerve, ne pa tam, kjer je bolnik najbolj udarjen. Več bi kazalo posvetiti pozornosti uporabnikom in njihovi vzgoji do koriščenja zdravstvenih uslug, vsakdo bi naj dobro presodil ali je nekaj potrebno ali ne! Zavest bo morala reševati žep! Saj v primeru, če bodo pogledi na pravice iz zdravstvenega varstva takšni kot doslej, bo nujno po-

trebno več sredstev, teh pa nimamo, torej bomo morali uporabniki veliko več prispevati k stroškom (participacija). Ob tem je prišlo do izraza prepričanje, da so delegati in uporabniki na sploh premalo obveščeni o dogajanjih znotraj skupnosti. To je treba spremeniti. Tudi mnoge družbene sile stojijo ob strani, saj ni v delovnih sredinah dovolj pojasnjevanja in vpliva na smotno koriščenje pravic iz zdravstvenega varstva. Sklenili so predlagati predsedstvu, da pripravi skupaj z izvajalci nov predlog omejevanja, te pa so seveda spričo vsega potrebne. Dalje so sklenili ob podobnih primerih zasedati ločeno, tako da bi uporabniki med seboj razčistili določena stališča in se v okviru predsedstva z izvajalci uskladili. Zaskrbijoče stanje lahko omilimo le s skupnimi naporoma izvajalcev, uporabnikov in družbenih sil.

Mnenja delegacij

Da so se na zasedanje skupščine delegati zbora združenega dela, kakor tudi SIS za zdravstvo temeljito pripravili in da so v svojih delegacijah stvari dobro pretresli potrjuje razprava, ki je bila izčrpna in utemeljena. Naj navedemo nekaj vsebine iz mnenj delegacij.

Železarna Ravne, TOZD Kovinarstvo Ljubno: Glede dežurne službe smo mnenja, da kaže dobro razmisliti o sodelovanju sestre v tem času, saj bo lahko zdravnik zunaj in kdo bo v tem času sprejemal nujne klice. Ambulante naj bi omogočile tudi popoldanski obisk, vsaj dvakrat tedensko, tako bi bilo manj izostankov od dela zaradi obiska zdravnika. Razpoložljivi delovni čas v ambulantah je treba do kraja produktivno izkoristiti. O omejevanju obiskov na temelju „nujnosti“ ne kaže govoriti, saj kdo pa lahko razen zdravnika ugotavlja, če je bil naročen obisk potreben ali ne. Tu mora biti več naše zavesti! Glede pokrivanja izgub se delegacija strinja s predlogom predsedstva SIS za zdravstvo. Tudi naložbena sredstva se naj zato uporabijo, če že ni druge rešitve, vendar pa se ne sme v nobenem primeru povišati stopnja prispevka iz BOD. Seveda bo potrebna večja solidarnost s strani republike, saj je na dlani, da je gospodarstvo naše občine še v posebnih težavah, ki jih narekujejo za naše območje značilne okoliščine. Naša TOZD je na robu rentabilnosti, v zdravstvu pa niso sledili težavam v drugih delovnih sredinah. Da bodo delavci z večjim razumevanjem pomagali pri razreševanju podobnih primerov, bo treba tudi več zavzetosti s strani zdravstvenih delavcev za zmanjšanje izgub. Ne bi smeli pozabiti na primeren odnos do delavcev, saj se ti zavestno odrekajo sredstev, ki so potrebna za tovrstno porabo.

Krajevna skupnost Mozirje: Delegacija podpira predlog pokrivanja izgub, vendar pa vztraja na tem, da ostane stopnja prispevka nespremenjena. Podpiramo preoblikovanje prispevkov za SIS v občini, tako, da bi znotraj obstoječih našli sredstva za zdravstvo. To naj opravijo strokovne službe in IS SO Mozirje. Da bi se smotno gospodarilo s sredstvi pri plačevanju računov za storitve zdravstvenih ustanov predlagamo, da se doseže sporazum med TOZD Zdravstvo Mozirje in SIS za preverjanje zaračunanih zneskov. To lahko opravi le strokovnjak, ki pa ga skupne službe SIS nimajo. Smo zato, da del tako prišedenih sredstev pripada kolektivu zdravstva. Predlagamo ostrejša ukrepe zoper neplačnike družbenih obvez v zasebnem in kmetijskem delu gospodarstva občine. Tu ne kaže popuščati!

Delegacija trgovskega podjetja Savinja: Primanjkljaji so resna zadeva. Še bolj pa ker ne izhajajo le iz lanskega leta. Pa tudi za leto se predvideva krepka izguba. Takšno stanje je zaskrbujoče! Porabo bo torej treba uskladiti z možnostmi. Morda se bo treba čemu tudi odreči, vendar pa tako ne more dajati. Tudi dejstvo, da je izguba le pri SIS ne pa tudi pri izvajalcih kaže na dejstvo, da slednji pridobivajo dohodke ne glede na prihodke SIS, skratka moramo najti trajno uskladitev dohodkovnih sil.

nih odnosov na tej relaciji. Omejujemo se po predlogih, ki so nam bili dani, izključno v breme uporabnikov, ne vidimo deleža izvajalcev pri tem. Podpiramo predlagani način poravnave dolgov, tudi s sredstvi za naložbe, ki že dolgo ležijo na računu. Čeprav smo za posodobitev zdravstvene službe in delovnih razmer v njej, terjamo primernejši čas za to. Podpiramo predlog o prerazdelitvi prispevnih stopenj znotraj SIS v občini v dobro zdravstva, nismo pa za to, da se prispevna stopnja za zdravstvo dvigne. Končno terjamo od pristojnih služb SO Mozirje, da pokrenejo vse razpoložljive ukrepe za polno izterjavo zaostankov za SIS.

Gorenje-Glin Nazarje: Delegat je menil, da so podatki, ki so bili člani delegacijam sicer skrbno pripravljani, vendar premalo razčlenjeni in obdelani, da bi lahko služili kot sanacijski načrt zdravstvene skupnosti. Za dolgoročno rešitev vseh vprašanj bo treba poskrbeti s temeljitimi analizami in predlogi! Ni sprejemljivo posredovati predlog ukrepov za izboljšanje razmer na katere ima izvajalska organizacija vrsto pripomb. Sicer delegacije Glin na podpirajo v načelu predlagane ukrepe. Ne more pa postati vodilo pokrivanja izgub v eni SIS s sredstvi vseh ostalih. Če se viški pojavijo je potrebno to vprašanje razčistiti do sprejetja zaključnih računov v DO. Nikakor pa nismo za povišanje prispevka iz BOD, ker bi takšen pristop bil v celoti skregan s prizadevanji za ustalitev gospodarskih gibanj. Tudi glede porabe sredstev za naložbe se strinjamo, vendar naj bo to le izjemen ukrep, ki pa ne sme zavreti predvidenih naložb v primernejšem času. Zahtevamo dosledno uveljavljanje svobodne menjave dela v zdravstvu, saj takšne stihije ni bilo niti takrat, ko še to načelo samoupravnega reševanja odnosov ni veljalo. Sicer pa bo treba porabo uskladiti z možnostmi in ob tem pridobiti več sredstev iz naslova solidarnosti. Tako izvajalci, kot uporabniki bi morali z vso resnostjo iskati izhodov znotraj ene in druge sredine. Prispevne stopnje zavzame iz obrtne in kmetijske dejavnosti so dokaj nizke, ker pa so te veje gospodarstva v naši občini dobro razvite, bi morali iz teh virov zbrati primerljive zneske s tistimi, ki jih zberemo iz gospodarstva. Glede neplačanih obveznosti, pa menimo, da je odveč o stvari tarnati, ko so vendar načini, da zaostanke izterjamo in do podobnih pojavov sploh ne sme več priti.

K mnenju delegatov je podal še določena pojasnila o stališčih IS SO Mozirje predsednik komiteja za gospodarstvo Franc Figšt. O celotnem stanju pa je govoril še predsednik IS SO Mozirje Franc Miklavc, ki je podprl delegate o tem, da je treba stvari temeljito proučiti in skupaj s strokovnimi službami SIS in izvršnega sveta začrtati razvoj, ki bo skladen z možnostmi v naših razmerah.

Delegati pa se niso strinjali s pripombo razpravljalca, ki je menil, da bi se o stvareh drugače pogovarjali, če bi bili bolni... Takšne pripombe seveda niso samoupravno naravnane in so neprimerne v času, ko so si delegati resnično prizadevali prispevati k dobromerni kritiki razmer in k iskanju rešitev iz zagat.

Zapustili osnovne šole

Osnovnošolski zvonec je utihnil za številne naše mlade, ki so zaključili šolanje na teh šolah. Želimo jim srečno odločitev pri izbiri poklica in pri nadaljnjem šolanju. Tudi tokrat predstavljamo osmošolce naših osnovnih šol.

8. a OSNOVNE ŠOLE MOZIRJE

Abecečni seznam: Marjan Bezovšek, Drago Fuerst, Lovro Hribernik, Sašo Jeraj, Sašo Juvan, Marko Markuš, Peter Pečnik, Matija Petrin, Franc Punčuh, Aleksander Sedovšek, Franc Slatinšek, Jakob Vačovnik, Robert Žunter, Jožica Brezovnik, Lilijana Fatič, Hermina Hriberšek, Anica Kramer, Petra Marolt, Jolanda Pistotnik, Nataša Pungeršek, Marija Reiter, Andreja Ropotar, Milena Sevšek, Tatjana Šramel, Bojana Trogar, Melita Turk, Marta Urbanc, Marjana Zajc, Matej Završnik, Renata Završnik in razredničarka Fanika Reberčnik (nadomešča Marijo Venek).

8. b OSNOVNE ŠOLE MOZIRJE

Abecečni seznam: Bernard Enci, Ivo Hrastnik, Branko Hriberšek, Edvard Kostič, Matjaž Krajner, Branko Kramer, Jože Melavc, Drago Petek, Goran Polak, Marjan Pustoslemšek, Filip Strnišnik, Jurij Šumečnik, Sonja Budna, Magda Časl, Helena Goličnik, Marjana Gostečnik, Milena Gostečnik, Darja Kolar, Magda Maze, Marija Mikek, Lidija Podlesnik, Rozika Podvratnik, Agata Praznik, Boža Rosenstein, Metka Šumečnik, Nežka Usar, Bernarda Verbuč, Marta Zager in razredničarka Ivica Kovačič.

8. c OSNOVNE ŠOLE MOZIRJE

Abecečni seznam: Božidar Gostečnik, Matjaž Jerič, Janez Kaker, Janez Krivec, Anton Korenjak, Milan Pistotnik, Franc Praznik, Janez Reberšak, Tomaž Rozoničnik, Tomaž Sedovšek, Srečo Tkavc, Robert Trbovšek, Jurij Ugovšek, Janez Venišnik, Vlasta Bele, Marija Brezovnik, Darja Brinovšek, Marjana Goltnik, Branka Irman, Katarina Jevšnik, Viljema Marovt, Antonija Pečnik, Marija Petkovnik, Stanislava Rakun, Marjeta Rozoničnik, Andreja Sedmak, Nada Strašek, Suzana Šipoš, Marjana Zagožen in razredničarka Tatjana Ermenc.

8. č OSNOVNE ŠOLE MOZIRJE

Abecečni seznam: Stanko Breznik, Mitja Božič, Anton Cajner, Matjaž Filčič, Franc Goltnik, Lovro Goličnik, Jurij Goličnik, Aleš Horvat, Janez Klemše, Blaž Kumer, Branko Orel, Sreten Stanojković, Tomaž Tisnikar, Srečko Urtelj, Aleksander Verbuč, Branka Atelšek, Jožica Atelšek, Mateja Bitenc, Petra Erjavec, Branka Gregorc, Vida Hriberšek, Branka Jerovčnik, Viktorija Kolšek, Lilijana Komac, Ivica Kos, Erika Krlatec, Andreja Mutec, Rozika Senica, Jana Škoflek, Tatjana Ugovšek, Petra Zupan in razrednik Zdravko Novak.

8. a OSNOVNE ŠOLE LJUBNO OB SAVINJI:

Stojijo: Emil Kukovič, Matej Kralj, Milan Zrimšek, Majda Orešnik, Monika Podmeninšek, Andreja Lik, Andreja Trbovšek, Sonja Kovač, Minka Zalesnik in razredničarka Olga Levar; čepijo: Jože Atelšek, Vinko Pustoslemšek, Ernest Sočič, Janez Trbovšek, Vanč Arnič, Romana Arnič, Bernarda Kumprej in razredničarka Olga Levar. Manjkata Peter Orešnik in Jože Kumprej.

8. b OSNOVNE ŠOLE LJUBNO OB SAVINJI

Stojijo: Martin Visočnik, Matjaž Prislan, Janez Kovšak, Franc Brglez, Alojz Detmar, Ada Prislan, Maja Osovnik, Jožica Poljanšek, Marija Plesec, Lučka Kaker in razredničarka Marija Dešman; čepijo: Janez Kolenc, Franci Rajter, Marjan Golob, Dominik Ternik, Jani Prislan, Irena Blekač, manjka Marko Volovljek.

8. RAZRED OSNOVNE ŠOLE LUČE:

Stojijo zadaj: Aleš Klemenšek, Alojz Plesnik, Zlatko Ošep, Janez Vavdi, Peter Krivec, Viki Metulj in Marko Suhadolnik; spredaj: Tanja Cigala, Anton Planinšek, Franjo Pavlič, Ljubo Dugaris, Ivan Kosmač, Franc Robnik, Franc Prepadnik, Vida Voler, Branko Rihtar, Irma Robnik, Renata Robnik, Valentina Knez, Martina Selišnik, Darinka Ošep, Danica Žagar, Mojca Moličnik, Marija Klemenšek, Jožica Robnik, Marija Plesnik, Anica Zamernik, Irena Zamernik, Branka Kladnik in razredničarka Ida Bergant.

8. a OSNOVNE ŠOLE GORNJI GRAD

Prva vrsta: Branka Pistotnik, Gregor Štancer, Zdenko Štrukelj, Igor Grudnik, Andrej Rihter, Miran Kladnik, Jani Poličnik; druga vrsta: Vida Ramšak, Sonja Grudnik, Tatjana Bastelj, Stane Krivec, Marjeta Mali, Martin Stiglic, Tinka Pustoslemšek, Fanika Tevž; tretja vrsta: Bojan Purnat, Franc Bric, Marjan Remic, Janez Žlebnik, Jože Bastl, Janko Pustoslemšek, Edi Poljanšek in razredničarka Martina Podpečan.

8. b OSNOVNE ŠOLE GORNJI GRAD

Čepijo: Bojan Petek, Marko Poiškruh, Jurij Suhovršnik, Branko Belaj, Robert Božič, Silvo Pečnik; prva vrsta: Andreja Špeh, Zdenka Jelšnik, Ema Podpečnik, Irena Požežnik, Stanka Špeh, Stanka Suhovršnik, Gelika Rihter, Marija Matjaž, Francka Repenšek, Helena Fužir; druga vrsta: Rado Filač, Dani Fale, Damjan Kobale, Janez Rihter, Matija Ermenc, Matjaž Ugovšek, Olga Stiglic in razredničarka Bojana Tekavc.

Lovsko tekmovanje v Nazarjah

Lovska družina Dreta je v počastitev krajevnega praznika pripravila na svojem strelišču na Pobrežjih tekmovanje v streljanju na glinaste golobe. Dobro pripravljena prireditev je bila zelo obiskana. Pomerilo se je 45 tekmovalcev iz 15 lovskih družin. Žal pa je bil odziv med sosednjimi družinami pod pri-

čakanjem, saj so prireditelji računali z večjo udeležbo družin iz doline.

Zmagovalna skupina je bila iz Prebolda, medtem, ko so mozirski lovci zasedli 3. mesto. Med posamezniki pa je bil najboljši Miro Fingšt iz Mozirja. Zmagovalci so prejeli pokal krajevnega skupnosti Nazarje.

ZVIŠANJE UPRAVNIH TAKS

Vse upravne takse, ki jih je treba plačevati na vloge v upravnem postopku so se povečale za 100 %. S tem je treba torej računati, ko denimo na občini zaprosite za kakšno listino, postopek ali podobno.

STRELCI VABIJO!

Osnovna strelska organizacija Kajuh Mozirje priredi v počastitev praznika vstaje množično strelsko tekmovanje z malokalibersko puško na strelišču v Mozirju. Tekmovanje bo 22. julija 1982 od 7. do 18. ure, nato pa bo razglasitev uspehov in tovariško srečanje. Vabljeni!

Informativno iščemo interesente za odkup lesenega objekta v Solčavi pri hiši Robanov kot št. 15 in zidanega objekta v naselju Črnivec št. 11.

Ponudbe pošljite na naslov:
Cestno podjetje Celje
pravna služba
Lava 42
63000 Celje

90 let turističnega društva Mozirje

Malokatero turistično društvo v Sloveniji se lahko pohvali s tako častitljivo starostjo kot mozirsko. Letos je preteklo 90 let od kar so 12. maja 1892 v Mozirju sklenili ustanoviti Olepševalno društvo. Pobuda za to izhaja nedvomno iz narodnostnih razlogov, saj so Mozirjani organizirali razne oblike združevanja zavednih ljudi v boju proti napadnemu potujčevanju tistih časov.

Iz zapisov je razvidno, da se je za to dejavnost močno zavzemal takratni mozirski kirurg Žiga Laykauf. Povsem verjetno je torej, da je bil tudi med ustanovitelji društva. Prvi upravni odbor je vodil Alojz Goričar, gostilničar in zelo prizadeven mozirski tržan. V njegovi gostilni „pri kroni“ so imeli nekakšen turistični urad. Zbirali so podatke o razpoložljivih posteljah v kraju, dajali vse vrste pojasnil ter usmerjali obiskovalce Mozirja. Občina je močno pospeševala mlado turistično dejavnost v kraju, kot primer naj navedem, da so v dve glavni gostilni namestili nabiralnike za prispevke olepševalni dejavnosti, pa tudi trški proračun ni bil gluha do potrebe društva.

Prva večja delovna zмага je bila postavitev kopališčnih kabin ob Mozirski strugi, kjer so uredili tudi kopališče. Seveda je takšno naravno kopališče takrat zelo vleklo, saj bi tudi danes, če bi bilo urejeno! To je bilo komaj dve leti po ustanovitvi društva. Leto prej pa je Žiga Laykauf na svoje stroške uredil kostanjev gaj onstran Trnave, ki še danes nudi prijetno senco sprehajalcem, le da žal ni več ustrezno oskrbovan.

Iz listin, ki so ohranjene je mogoče razbrati, da so v Mozirju kmalu privabili številne oddihe željne Slovence in Hrvatov, pozneje pa tudi Srbe. Med uglednimi letoviščarji so Mozirjani lahko pozdravili tudi dva avstrijska ministra (Beck in Režek), ki sta preživela svoj dopust v tem kraju, pa tudi sloviti slovenski slikar Langus je bil prijatelj mirnega okolja ob Savinji.

K obveščanju širše javnosti je mnogo pripomogel pesnik Žiga Laykauf — Lajakov Mozirski, ki je v svojih pesmih opeval lepote Mozirja in Gornje Savinjske doline. Pesmi so bile objavljene v takratnih narodnih časopisih, kot Ljubljanski zvon, Slovenski narod, Domovina itd. Tako je število obiskovalcev hitro rastlo, domače društvo pa je dobro poskrbelo za počutje gostov v kraju. Že leta 1910 so na desnem bregu Savinje uredili teniško igrišče, ki je pomenilo v takratnem času pravo redkost. Pri zasebnikih so poskrbeli za prijazen odnos do tujcev, ki je vedno znova privabljal obiskovalce. Vse več je bilo znamenitih ljudi, ki so radi prihajali v ta lep hribovski svet! Velik ljubitelj naravnih lepote, avstrijski nadvojvoda Ivan je bil celo dvakrat v Mozirju, vendar le za kratek čas. Pa že to je bilo dovolj, da se je o kraju govorilo.

Med prvo svetovno vojno je

društvo mirovalo, vendar so njegovi člani skrbeli za redno urejanje kopališča. Takoj po vojni so leta 1919 preimenovali društvo v Tujsko prometno, ki se je vključilo v Zvezo tujsko prometnih društev Slovenije. Tega leta so postavili nove kopališke hišice in ob tej priliki pripravili v kopališču slavlje na katerem so izbrali najlepšo Mozirjanko! Leto zatem so pričeli z objavljanjem oglasov v časnikih in s tiskom letakov. Matija Goričar je leta 1932 uredil sodobno teniško igrišče ob kopališču, ki pa je bilo po vojni odstranjeno. V tem času se je seveda tudi narodnostni sestav obiskovalcev spremenil. Vse več je prihajalo Hrvatov in Srbov, manj pa Slovencev, ki so takrat kaj radi zahajali na morje. Gostje so bili nad lepimi sprehodi v okolico Mozirja navdušeni, posebno so radi hodili po Ljubijemskem grabnu do izvira Ljubije. Kot posebnost turistične ponudbe je takrat veljala vožnja z lojtrskimi vozom po dolini. Da so bili uspešni takratni turistični delavci kaže podatek, da je bilo v letu 1939 kar 4110 nočitev! Druga svetovna vojna je prekinila plodno delo društva, vendar pa so se takoj po njej zbrali Mozirjani in ustanovili Turistično društvo Mozirje. Dejavnost in prizadevanja je v marsičem presenetljivo. Skrbeli so za lep videz kraja, prizadevali so si za sodobno cesto, ki so jo leta 1954 tudi dobili. Zimskemu turizmu so posvečali več pozornosti, posebno po tem, ko je bil odprt TRC Golte. K temu je pripomogla tudi smučarska vlečnica na Brčkem vrhu. Uspehi so se videli v splošni olepšavi kraja, vse več je bilo okrašenih ohišnic in nasadov. Mozirje je postalo vedno lepše in zato ni naključje, da so v tekmovalnih za najljepši kraj večkrat uspeli.

Ko se je leta 1969 ustanovila Turistična zveza Gornje Savinjske doline, se je društvo v njo vključilo. Seveda pa je treba poudariti, da se je odslej marsikaj spremenilo. Zasebne sobe so postopno številčno upadle, čeprav je turistično društvo skrbelo za kreditiranje teh zmogljivosti. S tem pa se je tudi vloga društva spremenila. Turistični delavci so iskali širšega obeležja za svoje delo in porodila se je zamisel o ureditvi zapuščene gmajne ob Savinji. Prav Turistično društvo Mozirje ima pri tem levji delež! Nastal je Savinjski gaj, ki je ponesel daleč v svet dober glas o Mozirju in njegovih ljudeh. V prilaganju potrebam se je društvo usmerilo v razne dejavnosti po sekcijah, tako je zelo uspešna sadjarska, nič ne zaostaja tudi narodopisna, ki je poskrbela za lepo zbirko orodja, kmečko hišo in mlin v Savinjskem gaju. Konjeniška sekcija je zaradi uspešnega dela prerasla v samostojen klub, ki danes v slovenskem merilu veliko pomeni.

Seveda je v tem sestavku le skromno prikazano pomembno delo turističnih delavcev skozi 90 let!

A. V.

Planinci Ljubnega so slavili pred Antejevim bivakom

Nazarje delavsko središče

Takoj po tem, ko se je postavila v Nazarjah velika žaga, ki je pomenila začetek večje lesne predelave, je nenehno rastlo število delavcev. Seveda so se ti vozili na delo od blizu in daleč, saj je takratni kraj bil le malo poseljen. Vendar pa je nesporno, da je z naraščajočim številom delavcev rastla tudi delavska zavest in potreba po organizaciji. Ta sestavek je v bistvu izziv tistim, ki več vedo o začetkih delavskega povezovanja v lastne organizacije!

Med raziskovanjem preteklosti naših delovnih ljudi v dolini je bilo več kot jasno, da se je delavsko gibanje začelo v Nazarjah, saj se po drugih krajih doline niso mogli povezovati, ker so bili zaposleni pri zasebnih obrtnikih, največkrat lesne stroke. Razdrobljenost delavcev po posameznih zagah in gozdnih deloviščih seveda ni omogočala učinkovitega povezovanja v boju za delavske pravice v dvajsetih letih in ga zasledimo šele v drugi polovici tridesetih let.

Doslej je ugotovljeno na temelju ohranjenih listin v arhivu Inštituta za proučevanje delavskega gibanja v Ljubljani (JSZ — fasc. 3), da so z dopisom dne 17. septembra 1929 predlagali v imenu pripravljalega odbora ustanovitev Strojne skupine lesnega delavstva v Nazarjah. Ta dopis so naslovili na velikega župana mariborske oblasti in priložili pravila v potrditev. Na dopisu so podpisani za pripravljalni odbor 3 člani, od teh je čitljiv podpis „Kokalj“. Že 25. septembra 1929 je ta pravila veliki župan „vzel na znanje“, kar je pomenilo, da jim ne nasprotuje. Poslana so bila po uradni poti sreskemu načelniku Gornji grad, ki je z dopisom dne 30. oktobra 1929 seznanilo Jugoslovansko strokovno zvezo v Ljubljani o tem, da je veliki župan pravila vzel na

znanje, tako je najbrž bil dan pogoj za ustanovitev društva. Bralcem je treba pojasniti zakaj so dopis poslali v Ljubljano. Društvo je namreč bilo zamišljeno v sestavi Jugoslovanske strokovne zveze (krščanski socialisti) in je zato pot dovoljenja tekla tako.

Kakšni so bili takrat časi in kako je oblast gledala na ustanavljanje delavskih društev, oziroma organizacij je najbolje razvidno iz naročila sreskega načelnika v omenjenem dopisu. „O tem obveščam naslov obnemem z vrnitvijo enega izvođa pravil, opremljenih z odnosno klavzulo z opozoritvijo (podčrtal pisec), da se mora sklicanje ustanovnega občnega zbora, nadalje izvolitev članov odbora takoj po izvršenem občnem zboru semkaj javiti. V nadalje pa ima društveno načelstvo dolžnost, da javi s početkom vsakega leta število društvenih članov v prejšnjem letu in končno, da prijavi vsako sklicanje društvenega zborovanja pravočasno, tako da pripe tu prijava tukajšnjemu uradu najkasneje 24 ur prej, ko se ista vrši. Vsako spremembo v odboru pa je prijaviti v roku treh dni po ustanovitvi, oziroma po izvolitvi.“ Dopis je lastnoročno podpisal sreski načelnik.

Že navedeni podatki kažejo, da so se naši delavci sorazmerno hitro postavili na noge za svoje pravice. Sprejeta pravila so namreč v 2. členu določala: „Namen društva je združiti vse delavce, ki so zaposleni na območju društva, izvajati jim pravične službene pogoje, jih strokovno izobraževati ter jim priboriti vse socialne pravice...“. Domnevati je, da so se delavci že pred tem povezovali, vendar manj organizirano. Saj je skoraj neverjetno, da bi brez predhodnega sporazumevanja prišlo do tako odločnih korakov v delavskem gibanju.

A. VIDEČNIK

Koliko brezposelnih?

Skupnost za zaposlovanje je na svoji skupščini sklenila temeljiteje proučiti vprašanje iskalcev zaposlitve v naši občini. Na seznamu je teh 46. Vendar imajo glede tega pomisleke, saj se vsi ne želijo zaposliti, ko se jim delo nudi.

Zato bodo obvestili krajevne skupnosti, ki naj preverijo ustreznost navedb iskalcev dela.

V občini je torej sorazmerno malo nezaposlenih, koliko pa je res takih bodo pokazale navedne ugotovitve. Seveda bo treba stanje preveriti še po počitnicah, ko bodo delo iskali tisti mladi, ki so zaključili srednje šolanje. Preveč jih je, ki so se usmerili v pisarniške poklice. To kaže ponovno na pomembnost odločitve za poklic pred srednjim šolanjem!

Hvala za pozornost!

Po 32 letih službovanja na krajevnem uradu v Lučah sem se poslovila. Slovo združuje veselje in žalost v enkratno močno doživetje. Zaradi prisrčnega in toplega slovesa od kolektiva bi se želela zahvaliti Anki Sivec, Martinu Pahovniku, sindikatu občinskih delavcev in krajevni skupnosti za pozornosti, ki so mi bile izkazane. Seveda bi ob tej priliki moja zahvala veljala tudi mnogim, ki so v tem dolgem času mojega službovanja pripomogli k temu, da sem se dobro počutila na delovnem mestu in v krogu dobrih in prizadevnih krajanov Luč. Takšen odhod v pokoj je lažji, zato sem hvaležna za vso izkazano prijaznost. Mojemu nasledniku Jerneju pa želim uspešno delo!

MARIJA JAMNIK

V vrtcih še prostor

Varstvo otrok je v naši občini dobro organizirano. V večjih krajih so zadostne zmogljivosti za otroke od 2 do 7 let starosti. V Mozirju pa se uveljavlja tudi oddelek za dojenčke. V marsikateri občini bi bili zelo zadovoljni, če bi razpolagali s takšnimi zmogljivostmi. Pri nas so res drugačni pogoji, kot denimo v mestih, zato ostajajo nekateri vrtci slabo izkoriščeni. Seveda pa je treba računati na prirast prebivalstva in zato so bile povsod grajene stavbe, ki sprejemajo več otrok, kot jih trenutno imajo v varstvu.

V mozirskem vrtcu imajo otroke po oddelkih glede na starost in to v treh, skupaj 60, seveda so zmogljivosti znatno večje, tako bi se starši še lahko odločali za vpis. V jasli imajo 8 dojenčkov, prostora pa je še

za 20. Če upoštevamo sorazmerno hitro rast prebivalstva v Mozirju, potem bo z leti vrtcev poln. Sicer pa gostuje v dveh prostorih osnovna šola, ki trpi hudo pomanjkanje učilnic. V Nazarjah imajo v štirih oddelkih skupaj 74 varovancev. V tem vrtcu so torej polni, vendar pa bo v jeseni spet možen vpis. Na Rečici dela 1 oddelek s 14 otroci in je prostora še za 15 malčkov. Na Ljubnem je v enem oddelku 26 otrok, možno pa bi bilo urediti še en oddelek za 25 otrok. Tudi v Lučah je še prostora za 15 otrok, ker jih je v vrtcu le 11. V Solčavi delajo s sedmimi varovanci, prostora bi bilo še za 20 otrok. V Gornjem gradu, kjer je oddelek z 28 otroci, bilo bi še prostora za 25 varovancev. V Bočni je v varstvu 17 otrok, lahko pa bi jih bilo še 10.

Letovanje upokojencev

Zveza društev upokojencev naše občine obvešča vse upokojence, da se lahko prijavijo za letovanje v Izoli in Piranu, kjer imajo svoje počitniške domove. Prijave sprejema zveza v pisarni v Mozirju, vsako sredo med 10. in 13. uro (vhod za upravo Savinje). Ne glede na to, če je upokojenec član društva ali ne, se lahko prijavi za ceneno letovanje!

Možnosti so torej v avgustu, in septembru (sezona) in od

oktobra do 31. decembra (izven sezone). Cena je ugodna saj znaša po osebi v času sezone 420 din, v oktobru 320 din dnevno in v decembru le 280 din, seveda za upokojence, ki so tako deležni posebnega popusta iz republiških sredstev.

Znano je, da so uredili v Izoli nov dom, ki je sodobno opremljen, tako pa je tudi v Piranu, čeprav ni dom nov.

Propad in njega vzroki

S tako naslovljenim člankom je pisec razpravljal o hitrem propadanju kmetijstva v Domojubi, časopisu, ki je nosil v svoji glavi pripis: Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo. To pisanje je bilo v 4. številki navedenega lista leta 1899.

Pisec trdi, da je tisti največji sovražnik našega kmeta, ki trdi da sedanji položaj nesrečnega kmečkega ljudstva ne zahteva temeljitih sprememb v družbi, v zakonih, v gospodarstvu, v pridelovanju, v prodajanju in v kupovanju! Dalje ugotavlja, da se kmetje vedno bolj zadolžujejo, kmetje prihajajo množično na boben, množijo se drugi stanovi, medtem ko kmečki hitro usiha. Zato zadovoljstvo med kmeti odмира, otroci beže za lažjim kruhom, domačo zemljo pa kupujejo tuji bogatini.

Mesta imajo vse več prebivalcev, vasi se pa praznijo! V Avstriji je bilo leta 1880 še od 100 mož 61 poljedelcev, leta 1890 pa le še 56. Lahko si predstavljamo zlo, ki je pomenilo tolikim ljudem zapustiti plug in iskati kruha po svetu. Dalje ugotavlja pisec, da so naši gospodarji še vedno preveč zadolženi, saj je posestvo poprečno v Avstriji zadolženo preko 65 % njegove vrednosti. To dejstvo potrjuje podatek, da so kmetje v petih letih (1888 — 1892) najeli kar 372 milijonov goldinarjev posojil, kdaj jih bodo lahko vrnil? Kakšen je konec takšne resnice se vidi v tem, da je v navedenih petih letih šlo na boben v cesarstvu kakih 10.000 kmetij. Kmetijstvo je torej hudo bolno. Kje je krivda za takšno stanje? Deloma pri kmetih, ki prepogosto vidijo izhod v pijači, vendar o takih naj bi tu ne razpravljali. Gre za pojav v katerem ne more biti kriv le kmet, morajo biti vzroki še druge. Kriva je vsa družba z zakonodajo vred. Kmetje se le redko zadolžujejo po svoji želji. K temu jih silijo dedni zakon. Vsi

otroci namreč dobe enake deleže, na domu pa ostane le eden, ki gospodari in že v začetku svoje poti prevzame na svoja pleča pretežko breme, ki je v izplačilu deleža bratom in sestram, da pa to zmore se zadolži. Ob tem ga družba goljufa, ker vedno višje ceni posestvo, kot pa je dejansko vredno. Ko torej izplača dediče ostane pri hiši revščina in skrb. Tudi obresti za posojila so daleč previsoke. Teh seveda kmet iz kmetijske proizvodnje ne more plačati. Dalje navaja pisec, da kmetijstvo nima dovolj delovne sile, da so davki neprimerni, vojaška obveznost močno prizadene mlade, predvsem pa je pomanjkanje domačih posojilnic krivo grobemu izkoriščanju kmetov, ko rabijo denar. K vsemu bi kazalo dodati še slabo urejeno trgovino, ki je v rokah hudih izkoriščevalcev kmetov, saj pri vsakem pridelku, ki ga odkupijo zaslužijo neprimerno veliko denarja. To so največkrat trgovci, ki dajejo za odkupljeno blago spet blago in torej za vsako dvakrat zaslužijo. Primer hudega izkoriščanja je žitna borza na kateri vladajo mogotci, kmet pa mora prodati svoj pridelek za ceno, ki jo ti postavljajo. Družba pa ob vsem tem stoji mirno ob strani!

Takšne so bile torej tegobe naših prednikov. Najbrž ne gre za trditve, ki bi bile iz trte izvite. Vemo, da se je podobno stanje vleklo še v stari Jugoslaviji. Šele, ko je grozil množični pojav propadanja kmetij so ukrepali z odpisom kmečkih dolgov.

Morda bo to branje marsikomu odgovorilo na vprašanje od kod nekoč tolikšna revščina na kmetih, seveda na tistih, ki so morale dati kruha še številnim otrokom in končno zakaj hitro drobljenje posesti o čemer vedo še starejši ljudje dosti povedati.

A. V.

Vožnja z „lojtrskimi vozovi“ je bila nekoč priljubljena

30 let PD Ljubno

V nedeljo 20. junija 1982 je bila prisrčna slovesnost pri ANTEJEVEM BIVAKU na Travniku (1610 m) ob tridesetletnici planinskega društva Ljubno ob Savinji.

Zbrali so se planinci z doline (Solčava, Luče, Mozirje, Polzela, Zabukovica), predstavnik ZTKO Mozirje, Savinjskega MDO in PZS. Po pozdravnem govoru predsednika Jožeta Voduška, je mlada pionirka recitala pesem TRAVNIK. Moski pevski zbor je zapel pesem. O zgodovini društva in delu je povedal nekaj več Lojze Mikek. Tudi vseh preminulih članov smo se spomnili z enominutnim molkom. Mladi harmonikar se je oglasil kar dvakrat in mladi pionir je recital še eno pesem.

Po tem so podelili priznanja. Najprej so podelili šest društvenih priznanj najstarejšim članom. Nato je v imenu komisije za planinstvo pri ZTKO Mozirje tov. Aubrecht izročil društvu plaketo za njihovo delo. Savinj-

ski MDO je podelil desetim članom zlati znak PRIJATELJ PLANIN. Na koncu pa je tajnik PZS Jože Dobnik izročil društvu pohvalo in podelil tri zlate (Ivan Marovt, Alojz Mikek in Stane Podmeninšek), tri srebrne (Franjo Budna, Ivan Nerat, Jože Nerat) in štirinajst bronastih častnih znakov PZS. Na koncu so pevci zapeli še dve pesmi.

Ob tem jubileju zapišimo samo še o njihovi vsakoletni akciji — množičnem planinskem pohodu na Travnik, mimo partizanske bolnišnice pri Mrzlih vodah in o delu, ki so ga opravili pri svojem bivaku. Na letošnjem tečaju markacistov pa je bilo kar devet udeležencev.

Vsi odseki dobro delajo in upajmo, da bo tako tudi za naprej. Zaključimo z besedami tov. Dobnika, da bi iz te kočice, nastala res prava planinska koča.

B. J.

Ivan Marovt dobil zaslužen priznanje.

Tekmovanje civilne zaštite

Dne 3. 7. 1982 je bilo na nogometnem igrišču v Mozirju občinsko tekmovanje gasilskih enot civilne zaštite.

Tekmovanja se je udeležilo 10 devetčlanskih ekip in sicer 8 ekip iz krajevnih skupnosti in 2 ekipe iz delovnih organizacij. Ekipa so tekmovale v vaji s hidrantom in raznoterosti. Pokazale so zelo dobro usposobljenost in izurjenost. Po ogorčenih in izredno izenačenih

bojih je prvo mesto osvojila ekipa KS Nazarje pred ekipo KS Ljubno in ekipama KS Mozirje in Gorenje-Glin Nazarje, ki sta si delili tretje mesto.

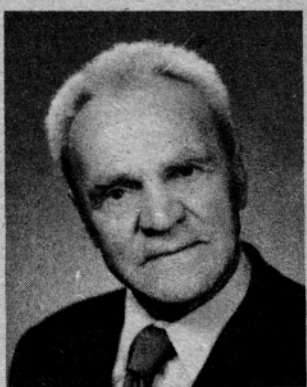
Z veseljem ugotavljamo, da so ekipe zelo dobro pripravljene za reševanje v primeru naravnih in drugih nesreč, tako po teoretičnem in praktičnem znanju, kakor tudi po tehnični opremljenosti.

OBČINSKI ŠTAB ZA CIVILNO ZAŠČITO

Jožetu Tratniku v spomin

Umrli je učitelj, na odnjak in borec za severno mejo, človek odločnega značaja in popolne predanosti svojemu poklicu. Rojen v Gornjem gradu, študiral v Mariboru, učiteljval v Gorici ob Dreti, je dolgi čas svojega življenja posvetil svojemu rodnemu kraju. Tam je vzgajal rodove rojakov v trdnje slovenske ljudi, tam je dokazoval svojo neizmerno ljubezen do naše kulture in tam je tudi umrl. Svoje plodno delo je posvetil z gorečnostjo mladega zavednega človeka vsemu naprednemu! Ko je bila severna meja naše mlade države po prvi svetovni vojni ogrožena ni okleval niti trenutka, vstopil je v vrste Majstrovih borcev in trpel z mnogimi, ki so bili takrat po zaslugi meščanske vlade izigrani. Mnogo zemlje za katero so krvaveli je ostalo zunaj naših meja. Ohranjal je svojemu Gornjemu gradu zgodovino, poveljeval njegovo prvobitnost in vrline njegovih ljudi vse do druge vojne, ko je moral z družino v izgnanstvo.

Po osvoboditvi je takoj odhitel v domači kraj, saj je vedel, kako bo pri graditvi nove domovine njegov delež

potreben. 40 let je tako učil vzgajal in delal za dobro svojega ljudstva. Čeprav upokojen ni odnehal, kjer je bila njegova pomoč potrebna si ga našel. In če je bilo treba mladim zgodovinarjem pojasniti kakšno skrivnost davne preteklosti kraja, je Jože Tratnik povedal svoje in to je bilo vedno tudi resnično, saj je kljub zdravstvenim težavam in raznim tegobam, ki nas srečujejo na poti skozi vsakdan vedno znova prebiral resnice preteklosti.

Njegov spomin bo ostal med nami, njegovo znanje, ki ga je tako radodarno razdaljal pa v čast velikemu učitelju in vzgojitelju.

A. V.

Nekdanji sremski borci med srečanjem v Mozirju

Sremski borci v Mozirju

Redko prisrčno srečanje borcev NOV so pripravili nekdanji sremski borci v Mozirju pri Brinjevcu-Bajsmanu. Okrašen okolje in zvok harmonik je dalo slutiti, da se za skromno hišo v Mozirju nekaj dogaja. Ko so prihajali številni borci na kraj srečanja jih je pozdravil napis in veselo razpoloženje.

Obujanju spominov ni bilo konca, saj so se po dolgih letih srečali nekdanji pripadniki 1. jugoslovanske brigade, ki je bila sestavljena v Sovjetski zvezi 1943 in to v Lomani. Sestavljali so jo največ prebežniki iz nemške armade, ki so bili nasilno mobilizirani v predelih Gorenjske in Štajerske.

Brigada, ki je bila dobro usposobljena in opremljena je 17. 9. 1944 pri Turn-Severinu prišla iz Romunije na naša tla. Takoj po tem je bila vključena v sestav 5. krajiške

divizije. Že na poti iz Besarabije so se trdo borili in najprej osvobodili romunsko mesto Deva. Na naših tleh pa so doživeli ognjeni krst v hudih bojih z umikajočimi se Nemci in četniki na črti Čačak-Užice Kraljevo. Tam so izgubili preko 700 svojih bojnih tovarišev. Preko Beograda jih je vodila pot na sremsko bojišče, kjer so bili vse do prodora sovražnikovih vrst. Borce je pozdravil njihov vojni tovariš Lojze Logar, ki je skupaj z gostiteljem Ivanom Brinovcem poskrbel za dobro pripravo srečanja v Mozirju. Nekdanji borci so bili iz vseh predelov Slovenije, seveda jih je kar precej bilo tudi iz naše doline.

Sklenili so pripraviti širše srečanje v prihodnjem letu na Gorenjskem v želji, da bi se tako ponovno videvali preživeli te enote NOV.

Gasilsko slavlje

Že z razstavo zanimivih gasilskih listin in predmetov so tukajšnji gasilci opozorili na 95 let plodnega dela. Ob tem ne kaže prezreti 157 let dokazane gasilske dejavnosti v Mozirju. Vrh praznovanja je nedvomno bil zbor gasilcev ob Savinjskem gaju. Žal je vreme močno zagodlo prirediteljem, vendar so pod streho gostinskega prostora in gaju zaključili slavnostni del gasilskega srečanja. Tega so se poleg številnih gasilcev iz doline udeležili še predstavniki gasilskih društev iz Kamnika, Šoštanj in Žalca. Prav veseli pa so bili udeležbe obeh pobratenih društev iz Kumrovc in Dubrave.

Prireditve so se udeležili tudi predstavniki javnega življenja in naše občine.

V dokaj jedrnatem pregledu je opisal delo gasilskega društva Mozirje njegov predsednik Stane Podesdenšek. Iz vsebine njegovega govora je bilo dobro razbrati izredne napore in prizadevanja domačih gasilcev v dolgih desetletjih obstoja društva.

Zbrane je pozdravil predsednik skupščine občine Mozirje Lojze Plaznik, ki je poudaril ogromne zasluge gasilcev pri zaščiti družbenega in drugega premoženja. Ob tem je poudaril njihovo nesebično delo, ki mora biti družbeno še bolj vrednoteno, saj se lahko primerja z najbolj človečnimi de-

jani in tako ohranja globoke medčloveške vrednote.

Slavnostno besedo je povzel predsednik republiške gasilske zveze Branko Božič. Poudaril je veliko vlogo gasilcev v družbeni samozasčitni in varnosti. Ob tem je omenil priznanje velike uspehe slovenskega gasilstva, ki se v celoti vključuje kot neločljiv del našega družbenopolitičnega življenja.

Za kulturni del sporeda so poskrbeli mozirski pevci in godbeniki Občinske delavske godbe.

Slovesna podelitev odličij in priznanj je sledila vsemu kot dokaz prizadevanosti posameznikov v vrstah gasilcev. Prejeli so jih: republiško gasilsko odlikovanje 1. stopnje Viktor Lukše, 2. stopnje Franc Černešek, 3. stopnje Leopold Zgodnik, 3. stopnje s plamenico Jože Slatinšek in Pavel Pečnik. Posebne plakete za dolgoletno delo: Anton Pikel, Mirko Tratnik, Karel Natek in Franjo Kajzer. Podeljenih je bilo še 6 občinskih priznanj, takšno pa sta prejeli tudi pobrateni društvi iz Kumrovc in Dubrave. Za 40 let dela v gasilstvu je prejel odličje Franc Hriberšek, za 30 let 7 gasilcev in za 20 let 19 članov mozirskega gasilskega društva. Posebno priznanje pa so namenili tudi društvu jublantu!

Mozirsko srečanje gasilcev je torej potekalo kljub slabemu vremenu slovesno in prisrčno.

Bludkova odličja sta prejela naša prizadevna dopisnika Franc Ježovnik in Božo Jordan. Obema naše iskrene čestitke!

Božo Jordan

Franc Ježovnik

Vsi na kolo za zdravo telo

V Šmartnem ob Dreti že dolgo prednjačijo v množični športni dejavnosti. Se vsako leto so zvalili mnoge krajanke k rekreaciji, takšni ali drugačni. Seveda so tudi v kolesarjenju pokazali svoja prizadevanja. Staro in mlado se je udeležilo letošnjega kolesarjenja — maratona. Že pred šesto uro zjutraj so krenili prek Nazarije v Logarsko dolino. Pot je bila kljub zahtevnosti prijetna in kolesarji so dobre volje zmagovali napore. Vračali so se prek Ljubnega in Gornjega grada.

Sportnim delavcem, ki vselej pripravijo kakšno presenečenje za krajanke Šmartnega in okolice gre priznanje, saj so le malo kje tako uspešni v množičnem športu!

Srečanje vezistov

Svoje 10. srečanje so imeli ob Savinjskem gaju v Mozirju kurirji in vezisti NOV iz vse Slovenije. Tokratno slavlje je pripravilo celjsko podjetje za PTT promet.

Zbrane borce je pozdravil v imenu občine in družbenopolitičnih organizacij predsednik SO Mozirje Lojze Plaznik. V imenu prireditelja pa je spregovoril direktor PTT Celje Dane Rinc, ki je poudaril velik pomen dejavnosti zvez med osvobodilno vojno in po njej, ko je doživela ta veja poštna dejavnosti še posebno velik razmah. V zadnjem času se je prav v telefonijo vlagalo ogromna sredstva, kar omogoča boljše povezave v krajih in med njimi. Pri tem zahtevnem delu so mnogo storili tudi pripadniki JLA, ker se zavedajo velikega prispevka, ki ga zagotavljajo dobre zveze v obrambnih dejavnostih.

Borcem, ki so se srečali v Mozirju je spregovoril predsednik domicilnega odbora kurirjev in vezistov NOV Slovenije Franc Bertonec. Najprej je obudil spomine o nastanku in rasti te važne vojaške dejavnosti med vojno. Izkušnje so v veliki meri vplivale na povojni razvoj javnih zvez in seveda posebno še v sami armadi.

Posebno pozornost so posvetili spominu padlih tovarišev in položili venec k spomeniku kurirjev in vezistov v Savinjskem gaju.

Bivše borce so pozdravili tudi mozirski in slovenski radiomaterji. V Mozirju deluje močna skupina mladih, ki rastejo v bodoče veziste in so zelo pomembni v dejavnostih splošnega ljudskega odpora. Zanimiva je bila tudi razstava sredstev za zveze, ki so jo pripravili pripadniki JLA.

Ni ostalo pri besedah

Prav veseli smo, če se dogovori uresničijo, če postanejo besede dejanja. S pobrateno občino Cajetina imamo že nekaj let nazaj dobre in prijateljske stike, sedaj postajajo dejstvo tudi gospodarska sodelovanja. Doslej smo se srečevali največ na ravni krajevnih skupnosti in šol, kar je do neke mere tudi razumljivo, saj nas loči velika razdalja.

Ob lanskem obisku predstavnikov Cajetine so dokončno začrtali možnost povezovanja med našim Elkom in njihovo Mladostjo, ki ima določene pogoje za konfekcijsko dejavnost. Seveda je bilo treba usposobiti v Cajetini delavce, urediti prostore in jih opremiti, šele potem

so stvari dobile otipljive temelje za poslovno in tehnično povezovanje. Vse to so skupno uredili. Delavke iz pobratene občine so si v Elkorju pridobile ustrezno znanje, nabavili so opremo, ki omogoča delo 50 delavkam v dveh skupinah in avgusta letos bodo pričeli v Cajetini s proizvodnjo moških hlač. Načrtujejo, da jih bodo napravili za Elkor letno 200.000. Seveda sta v to sodelovanje obe strani vložili veliko truda, posebno Elkor, ki je nosil glavno breme tehnične in organizacijske naloge.

Verjetno bi se podobno sodelovanje obneslo še kje v naši občini saj končno ne manjka možnosti, le potruditi se je treba!

Tolkac liga tudi letos

Kadar gre za športne zanesenjake res ne manjka domiselnosti! To že sedem let dokazujejo v Mozirju, ko spomladi in v jeseni pripravijo tekmovanje v malem nogometu. Ker pa nogometaši tekmujejo v ligah, so to zanimivo in posrečeno tekmovanje poimenovali „tolkac ligo“ v kateri nastopa šest skupin iz Mozirja in okolice.

Njihova tekmovanja v gozdni šoli si radi ogledajo številni krajan in ljubitelji prijetnega razvedrila.

Zanimivo je, da nastopajoči vse sami pripravijo, pa tudi sredstva za tekmovanje prispevajo iz lastnih žepov. Postavili so si pravila, ki se jih strogo držijo, tako ne sme sodelovati nogometaš, ki je vključen v katerokoli moštvo. Poprečna starost tekmujočih je 30 let, torej gre res za športno razvedrilo, ki ga tekmovalni duh še popestri.

Letos je zmagala skupina z Lepe njive, ki je vodila v jesenskem delu tekmovanja.

Izdatno pomagali krajan

Kako pomembni so nazarski gasilci ni potrebno poudarjati, ne samo zaradi kraja samega, pač pa tudi zaradi velike lesne industrije. Znano je, da je prav v takšni industriji veliko požarov nevarnih naprav.

Zaradi prostorskih težav so se že pred nekaj leti odločili zgraditi nov dom. Zavedali so se, da načrt ne bo lahko uresničljiv, tembolj ker so predvidevali zgraditi sodobne prostore. Vendar je ob pomoči krajanov uspelo bolj, kot bi bilo pričakovati v teh zaostrenih časih. Seveda pa sami gasilci niso stali križem rok! Kar krepko so prijeli za delo in opravili preko 400 prostovoljnih traktorskih in 1800 ročnih ur. To je bilo mogoče, ker imajo v svojih vrstah 74 zelo prizadevnih članov, med krajan pa kar 200 podpornih članov. Verjeti jim je, da bodo nov dom odprli za občinski praznik letos, čeprav so pričeli z gradnjo šele lani oktobra.

Dom bo obsegal tri garaže, večnamensko sobo, ki bo sprejela kar 120 ljudi, sobo za civilno zaščito, orodjarno z delavnico, sobo za polnjenje gasilnih aparatov in najbrž še kakšen koristen prostor. Da takšna zgradba danes ni poceni ne kaže poudarjati, predračun je bil ob pričetku gradnje postavljen v višini 9,3 milijone dinarjev. Seveda to ne bo zadoščalo, saj se gradbeni material prehitro draži. Ob tem so seveda še bolj veseli vsestranske pripravljenosti krajanov pomagati v lesu in drugih oblikah. Pomagala je lesna industrija, prodali pa so tudi stari dom, razumevanje je pokazalo GG Nazarje in še druge delovne organizacije.

Tako bodo torej tudi nazarski gasilci dobili nov, sodoben dom, potem pa nameravajo poskrbeti za ustrezno opremo, ki je nujna pri gašenju v lesno-industrijskih obratih.

Turistične kmetije, ne divje gostilne!

Ob sodelovanju Zadrzne zveze SRS je bil v Mozirju posvet o kmečkem turizmu na sploh. Pregled razširjenosti te dodatne kmečke dejavnosti pokaže velike uspehe v predelu Škofje Loke in v naši dolini. Za hiter razvoj turističnih kmetij je v našem predelu zaslužna tudi velenjska banka Ljubljanske banke, ki izdatno skrbi za posojila.

Posebno dolgo so se zadržali pri ugotavljanju prihranosti neke kmetije za turistično dejavnost. Tu so enoglasno pritrdili načelu, da gre v to lahko edino preusmerjena kmetija. Ob tem so z vso resnostjo opozorili na izrodke v kmečkem turizmu. Namreč na tako imenovane „divje“ gostilne. Te ne samo da škodujejo ugledu dobro vodenih kmečkih turističnih zmožljivosti, kvarijo splošno turisti-

čno ponudbo v kateri trdimo za počitnice na kmetiji, da so mirne, brez hrupa, v svežem zraku itd. Dobro je treba ločiti pleve od zrna! Če gre za gostilno naj bo gostilna, če pa obetamo počitnice na kmetih, pa naj bodo te resnično kmečke, ob domači hrani, miru in vključevanju v kmečko življenje.

Kot primer posebne poslovne uspešnosti so pokazali na to dejavnost v sosedni državi. Tam je ta ponudba že davno presegla običajno povpraševanje. Čeprav ni kakovost nič boljša od naše, pa vendar še nismo uspeli zagotoviti vsaj podobnega povpraševanja. Torej gre v našem primeru za slabo načrtovano ponudbo in neenotnost v nastopu navzen, pa tudi obveščanje ni zadostno, še v mejah države ne, kaj šele potem zunaj njih.

Proslavljanje obletnice

Mozirsko turistično društvo je skupaj s Konjeniškim klubom Mozirje pripravilo vrsto uspešnih prireditvev v počastitev 90-letnice obstoja društvene dejavnosti v Mozirju.

Na srečanju z novinarji so pojasnili prednosti, težave in naloge turistične dejavnosti v kraju in dolini. Na posvetu o kmečkem turizmu so dali poudarka sodobni ponudbi v tej za nas tako pomembni veji gospodarstva. V posebni prilogi Ljubljanskega dnevnika so natisnili izčrpen pregled turistične ponudbe v naši dolini, kar je po svoje zelo posrečena oblika predstavitve prednosti naše ponudbe širšemu krogu ljudi. V ta sestav pa spada še kmečka prireditve v Trnavah, ki jo prireja tudi domače turistično društvo. V načrtu so imeli še razstavo starega orodja in nekdanjih domačih dejavnosti v Savinjskem gaju, žal pa zaradi nepredvidenih težav vsega niso uspeli pripraviti. Seveda so pa izkazali gostoljubje v kmečki hiši turističnega društva v gaju, ki je opremljena izredno bogato in je dostojen prikaz nekdanje bivalne kulture naših prednikov.

Seveda je bilo posebno doživetje za mnoge poslušalce srečanje s številnimi narodno-zabavnimi skupinami v Savinjskem gaju. Vrhunec pričakovanj je uresničil neumorni Šra-

ufciger s svojo povezovalko Miško. Nedeljska konjeniška prireditev je tudi tokrat pritegnila tisoče v Mozirje. Na športnem igrišču je bil turnir v preskakovanju zaprek. To je bila medrepubliška prireditev na visoki strokovni ravni. Nastopilo je 50 tekmovalcev iz 10 slovenskih klubov. Močno so spet presenetili tekmovalci kobilarne Zobnatice in člani konjeniškega kluba iz Novega Sada.

Najprej so podelili sodelujočim klubom in zveznemu kapetanu Rajku Dokiču posebna priznanja v zahvalo za strokovno pomoč mozirskemu klubu in za plodno sodelovanje.

Uspešni pa so bili: za jahače z mladimi konji 1. Molnar (Zobnatice), 2. Skrad (Lipica), 3. Lekše (Mozirje); štafete 1. Novi Sad, 2. Maribor, 3. Ljubljana; parkur z višino zaprek 1,20 m 1. Zečević (Novi Sad), 2. Buljan (Novi Sad), 3. Keršičeva (Ljubljana); preskakovanje preprek 1. Zečević (Novi Sad), 2. Suvajdžić (Novi Sad), 3. Buljan (Novi Sad) itd.

Veliko zanimanje, ki ga je vzbudilo tekmovalje med gledalci obeta tudi v bodoče dober obisk podobnih prireditvev, ki jih uspešno prireja domači konjeniški klub.

Celjski zbornik

V aprilu 1982 je bil končan „Celjski zbornik 1977 — 1984“, ki ga je izdala Kulturna skupnost občine Celje.

Prav je, da po njem polistamo in opozorimo na to publikacijo, ki nas popelje tudi v svet Zgornje Savinjske doline, kot vedina Zbornikov, ki so izšli do sedaj.

Milena Moškon nas opozori, da je Celjski muzej znova pridobil nekdanj zanimivih primerov vedut, upodobitev naselij. Tako je sedaj v zbirki božjepotna podoba iz Nazarij, upodobljen je kip Marije z detotom, grad Vrbovec in samostanska cerkev. Upodobitev je iz druge polovice 17. stoletja.

Pod št. 138 pa je zabeleženo: „NAZARJE — božjepotna podoba, upodobljen kip Marije z detotom in samostan, jeklorez, 5 x 6,2 cm, 16,4 x 11,8 cm, (28,9 x 19,9 cm), napis: Spominek Dvestoletnice posvečenja cerkve Matere božje v Nazaretu na spodnjem Štajerskem 1861.

V sestavku Dušan Novak: „Kraški svet v porečju Savinje“ najdemo med drugim podatke o Krasu Savinjskih Alp.

Drago Meze je prispeval sestavek: „Nekaj o kmečki hiši hribovskih kmetij v Gornji Savinjski dolini“. Sestavek je bogato opremljen s slikami. Že sama slika nas opozori na verjetno najstarejšo hišo — Zg. Ušovnik v Podolševi na Solčavskem. Upodobljena je hiša v Remšah v Krnici itd.

Drago Meze je napisal sestavek: „Učinki povezave Gorenje-savinjskih hribovskih kmetij s cestami“.

Janko Orožen je napisal sestavek: „Iz zgodovine Planinskega društva Celje (od ustanovitve do prve svetovne vojne)“. V njem najdemo bogate podatke o delovanju Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva do prve svetovne vojne.

Podatke o Zg. Savinjski dolini najdemo tudi v sestavku Anton Sore: „Nekaj podatkov o spremembah zemljiških kategorij v širši celjski regiji“ in še bi lahko naštevali.

Skratka obsežna publikacija nam marsikaj novega pove in potrebno bo, da se v naslednjih številkah povrnemo k posameznim sestavkom iz te knjige.

F. JEŽOVNIK

Brigadirji v Kostanjevici na Krasu

Mladi v brigado

Iz naše občine je odšlo v prvo skupino brigadirjev 34 mladih. V svoji sredini imajo še 5 mladincev iz pobratene občine Čajetine. Ob odhodu izpred občinske stavbe v Mozirju so jim predstavniki javnega življenja naše občine zaželeli uspešno delo v bližini Kostanjevice na Krasu. Tam namreč poteka akcija „Kras 82“, mladi pa de-

lajo na vodovodu.

Tokrat je le 7 mladih brigadirjev iz delovnih organizacij, medtem ko je mnogo dijakov in študentov vključenih v delo mladinskih brigad. Komandant brigade je Jasna Miklavc iz Bočne, traser Marko Lampret iz Nazarij, predsednik konference brigade pa je Saša Radotič iz Mozirja.

Obiskali brigadirje

Delegacija družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine Mozirje je obiskala naše mlade na Krasu. Našli smo jih pri delu, ko so krepko vihteli krampe in lopate ter zasipavali vodovodne cevi v trdem kraškem svetu. To ni lahko delo, saj je vse bolj kamenito kot pri nas.

Vendar na brigadirjih, ki so nas prijazno pozdravili s svojim pozdravom, ni bilo opaziti utrujenosti, niti nerazpoloženja. Skratka, bili so dobre volje in pridno so delali. Kaj hitro so ponudili brigadirsko orodje tudi predsedniku SO Mozirje Lojzetu Plazniku, sekretarki občinske organizacije ZSMS Minki in sekretarki OK SZDL Rezki Plaznik. Njihove zamahe z orodjem so s prešernim nasmehom spremljali, češ tudi predstavniki naj delajo ...

Svoje goste so nato povabili na brigadirsko kosilo, ki je potekalo v živahnem razpoloženju, kot je pač že to za mlade značilno. Mozirsko delegacijo sta pozdravila tudi komandant

in njegov pomočnik. Ob tej priliki so jim predali spominke in brigadirske majice. Nato pa je naša brigada, ki nosi ime narodnega junaka Šlandra pripravila razgovor, ki ga je vodila komandantka brigade Jasna Miklavc.

Navzoči so bili tudi brigadirji iz Čajetine, ki so se dobro živeli med naše mlade, postali so pravi prijatelji! Predsednik Lojze Plaznik je zbranim prenesel pozdrave iz doline in se zahvalil za uspešno in prizadevno delo. Naši namreč dosegaajo vseskozi daleč nadpovprečne delovne uspehe. Med tem so izdali dve številki svojega glasila, ki je izredno posrečeno, tako vsebinsko, kot oblikovno. V senci dreves je potekal sproščen razgovor in kmalu je sledilo slovo, stisk roke in dobre želje!

Življenje v brigadi je vsestranska življenjska šola, je kakor k medsebojnemu razumevanju mladih raznih poklicev, je delovni preizkus in končno je veselje ob delu.

Veterinarska postaja v Mozirju

Že večkrat smo obveščali naše bralce o naporih naših veterinarjev, da si zagotovijo ustrezne delovne razmere. Znano je, da so povsod v tako močnih živinorejskih predelih, kot je naš že zdavnaj poskrbeli za sodobne prostore veterinarskih postaj in ambulant. Ker z gradnjo Savinjsko-šaleške veterinarske postaje v Mozirju zelo kasnijo, upajo veterinarji, da bodo ob letošnjem občinskem prazniku vendarle uresničene želje ne samo kolektiva, temveč tudi mnogih živinorejcev, ki si želijo strokovno močno in sodobno službo živinozdravnikov v dolini in izven nje. Morda je prav, da enkrat pogledamo v samo organizacijo veterinarske dejavnosti. Imajo namreč organizirane tri oddelke in sicer je prvi za zdravstveno varstvo živali, drugi za reprodukcijo in preprečevanje neplodnosti, v tretjem pa gre za zdravo hrano, namreč veterinarji zagotavljajo zdravstveno neoporečnost živil.

Veterinarji skrbijo za stalno živinozdravstveno službo, kar so po zakonu dolžni. To ni ravno lahko, saj je treba oskrbovati

tudi kakih 1500 glav, ki so poleti na pašnikih. Dosedanje izkušnje z njihovo dobro organizirano dežurno službo so zadovoljile živinorejce in seveda tudi veterinarje same. Če pomislimo, da imajo na skrbi 13.000 govedi, 10.000 prašičev, 300 konj, 1500 ovac, stotisoče perutnine, 3000 psov in čebele, potem je na dlani, da njihove naloge niso enostavne, pa tudi ne lahke! Na drugi strani pa je treba upoštevati tako tudi delež pri zagotovitvi hrane, saj pretega letni pridelek mleka 10 milijonov litrov. K temu je treba dodati še količine mesa.

S prostorskimi rešitvami seveda ni konec težav živinozdravstvene dejavnosti. Nenehno se borijo s težavami pri preiskrbi z zdravili. Posledice pomanjkanja mineralnih mešanec so pogosti zlomi kosti, druge težave, ki jih morajo zdraviti.

Sicer bi lahko naštevali še mnoge podrobnosti, ki jih živinozdravniki uspešno rešujejo, vsa njihova prizadevanja pa so plod dobre povezave in uspešnega dela.

Še proste štipendije!

Za šolsko leto 1982/83 še nismo razdelili vseh štipendij. Učenci in dijaki še lahko zmeraj kandidirajo v naknadnem, podaljšanem roku za naslednje štipendije:

Lesar širokega in ozkega profila	20
dipl. ing. elektro	2
dipl. ing. strojništva	2
dipl. ing. lesarstva	2

Kandidati za štipendije naj pošljejo vso potrebno dokumentacijo do 10. 8. 1982 kadrovske službi Gorenje-GLIN Nazarje.

Foto krožek

Foto krožek deluje na šoli že vrsto let. Vsako leto se k temu krožku prijavljajo novi učenci, saj jih to delo zanima. Letos sem se tudi jaz odločila za to prostovoljno dejavnost. Sestajamo se vsako sredo ob 13.30 uri, krožek pa vodi tovariš ravnatelj. Doslej smo že posneli nekaj filmov z 8-milimetrsko kinokamero in jih poslali v Zagreb. Snemali smo večina okolico in notranjost šole, jesensko naravo, ki je vsa obarvana in tudi učence na nižji stopnji. Zadnjo uro smo se odpejali s šolskim kombijem v Primož, kjer smo med potjo naredili nekaj posnetkov s fotoaparatom. Vseh učencev je približno deset, to so tisti, ki hodijo h krožku redno. Nekaj pa je tudi takih, ki prihajajo samo, kadar se jim zljubi.

Mene delo v tem krožku veseli in zato bom poskušala hoditi redno, ker se le tako lahko mnogo koristnega naučimo o fotografiji in filmu.

ZOFKA KAKER, OŠ Ljubno

Bralcem Savinjskih novic

Uredniški odbor je na mnoge pripombe naših občanov, da ne dobivajo redno našega glasila, opozoril ustrezne poštne službe. Te se trudijo urediti dostavo na zadovoljivi ravni, vendar pa ne dobivajo Savinjskih novic, da to sporočijo svoji pošti. Dostavnina je s strani izdajateljskega sveta plačana za vse družine v občini, zato ni vzroka, da bi jih ne dobi-

li. Treba je samo dobre volje pa bo tudi dostava v redu.

Številni bralci se oglašajo uredništvu z raznimi predlogi. Uredniški odbor želi zadostiti raznim željam po vsebini glasila, vendar pa žal ni mogoče vsem. Tako seveda ostajajo nekatere misli neuresničene. Kljub temu pa bomo veselili, če se boste oglašali in nam svetovali!

UREDNIŠKI ODBOR

V počastitev dneva borca

V nedeljo, dne 4. 7. je bilo na strelišču v Mozirju množično strelsko tekmovanje z vojaško puško v počastitev „Dneva borca“. Tekmovanja se je udeležilo kar 16 štiričlanskih ekip, tako da je skupaj nastopilo 64 strelcev.

Med ekipami je prvo mesto osvojila LD Solčava, pred OSO

Nazarje in OSO Gornji grad. Posamezno pa je zmagal Zvone Pečnik, drugi je bil Ciril Podbrežnik, tretji pa Darko Plesnik.

Množična udeležba na tekmovanju je v veliki meri prispevala k prazničnemu in družabnemu vzdušju na strelišču. B. KRIŽNIK

Olimpiada na Rečici

Marsikdo bi lahko rečički mladini čestital za odlično pripravljeno prireditev. Tokrat je bilo toliko domiselnega kot doslej še ne, zato velja ugotovitev, da se s časom ljudje povsod učijo ...

Težko bi ocenjevali, kaj je bilo bolj privlačno in kaj manj. Enostavno bi obveljala trditev, da so bila tekmovanja domala vsa polna smešnih prizorov, da so ljudje ob njih uživali, se smejali in navdušeno bodrili svoje tekmovalce. In še to, nič ni

bilo zastojev, vse je teklo kot si človek lahko samo zaželi, če se ne misli dolgočasiti. No, za to na Rečici ni bilo prilike!

Mladi povedo, da so jim pomagali krajin pri pripravi, tudi nekatere delovne organizacije so podprle dobro zamisel o kmečki olimpiadi. Ne moremo mimo občutka, da se da z malo denarja pripraviti veliko, če so na delu pravi ljudje. Takšnih bo najbrže manjkalo v Sarajevu ...

Tekmovanje na Rečici je bilo naporno.

Vzgojno varstveni zavod

Mozirje

razpisuje prosta dela

VARUHINJE in SNAŽILKE

v enoti Rečica ob Savinji.

Delovni čas od 10.30 do 15. ure, razen sobote. Vloge pošljite na VVZ Mozirje do 20. avgusta 1982.

Spomin prvoborca

Ivan Mogu je delal na takratnem posestvu Marijengrad v Nazarjah. Ze v mladih letih je stopil na stran delavcev, ob prihodu Nemcev v naše kraje pa se je hitro opredelil za delo proti zavojevalcem in za napredne misli. Tako je postal član prvega odbora OF v Nazarjah in ko so bili v nevarnosti zaradi izdaje so se umaknili v borbene vrste partizanske vojske.

Kramljanje z Ivanom Mogujem-Markom je prijetno, ker je spomin svež in ker je cdločno iskren ter pošten v ocenjevanju nekaterih dogodkov in ljudi. Smeje pripoveduje, kako so nekoč nagajali žandarjem. Bile so zadnje volitve v Nazarjah, čeprav v Jugoslaviji živeči, Slovenci niso smeli izobešati svoje zastave. Pa se je na predvečer volitev odločil gozdar Franc Šinkar in na vrh lipe pri gostilni Turnšek obesil lepo slovensko trobojnico. Seveda je višina drevesa povzročala žandarjem velike težave in napore prej ko so uspeli sneti zastavo.

Ko se spominja na svojega sobnega tovariša Viktorja Krča, z njim sta delila sobo, pripoveduje najprej o človeku, ki je bil med najnaprednejšimi v Nazarjah tistega časa. Voja se je bližala in strojni tehnik Krč je bil razgledan, vedel je kaj se pripravlja. Bil je delavski zaupnik in širil je med delavstvom proletarsko zavest. Kot smo takrat domnevali, meni Mogu, se je Krč povezoval z naprednimi krogi na Gorenjskem, kjer je bil

doma. Takoj ko je bila dolina zasedena se je povezal z ljudmi, ki so pripravljali ustanovitev OF v Mozirju. Znana je bila njegova povezava z znanim španskim borcem Božom Mravljakom-Zupanom, ki je bil med prvimi aktivisti v ilegali na tem območju. Seveda njegova dejavnost ni ostala prikrita okupatorskim slugom v kraju. Zato so ga nekega dne prišli aretirat med službenim časom. Bil je odsoten, ker je poslušal pri Uranku radio London, da bo vesti prenesel med svoje somišljenike. Oba gestapovca sta ga pričakovala na mostu in ker ga nista poznala, jima ga je pokazal krajan F. F., ki je bil lesni manipulant v Marijengradu.

Aretiranje so zbirali pri Majerholdu v Mozirju in tam je uspelo Krču zbežati skozi okno. To mu je uspelo le zaradi njegove športne usposobljenosti, bil je odličen planinec in smučar. Na begu je v Žekovcu dobil smuč, kar mu je omogočilo hitrejšo napredovanje v svobodo. V Gornjem gradu se je zgasil pri Ivanu Bitencu, simpatizerju OF, ki mu je pomagal. Ta je obvestil sekretarja OF Nazarje Antona Remica o tem, da se skriva Krč v Gornjem gradu. Tako so mu poslali tja njegovo imetje, ki je bilo v Nazarjah. Iz Gornjega grada je Krč bežal v Ljubljano, kjer se je nekaj časa skrival pri nekdanjemu direktorju Marijengrada inž. Lojzetu Žumru, ta mu je potem zagotovil službo na neki žagi v okolici Grosuplje. Ob koncu svoje pripovedi poudari Ivan Mogu-Marko, da je njegov spomin na Viktorja Krča časten, čeprav je pozneje tako žalostno končal.

A. V.

Med konjeniskim tekmovanjem v Mozirju

Nema priča

Tik ob steni enonadstropne stanovanjske hiše sredi rečiškega trga stoji sramotilni steber (pranger). V zgodovinskih virih je omenjeno, da je Rečica dobila trške pravice v drugi polovici 16. stoletja, s posebno listino pa potrjeno tudi lokalno sodstvo. O sodni dejavnosti priča sramotilni steber iz zelenega kamna.

Šla sem mimo tega sramotilnega stebra in imelo me je, da bi se ga dotaknila. Morda bi mi dotik razkril delček preteklosti, drobci življenjske zgodbe človeka iz tedanjih dni, človeka, ki je stal tu, privezan ob sramotilni steber.

Če bi kamen govoril, kaj bi mi povedal? ...

Da je stal tu kmet, razoranega obraza, zgaranih in žuljavih rok, oblečen v preprosto srajco iz domačega platna?!

Da je stal tu preprost, neuk človek, ki se je dan za dnem boril za kos kruha, za svoj življenjski obstoj?!

Da je stal tu nekdo brez občutka krivde, nekdo, ki ni nikomur nič zalega storil, a reven in brezpraven krivico čutil sam. Prizadejali so mu jo tisti, ki so ga dali privezati ob sramotilni steber.

Kaj so ga obtoževali, kako dolgo je stal tu? ...

Za gosposko ni bilo treba večjega prekrška in obsojeni je morda stal tu ob hudi sončni pripeki, da so mu potne srage tekale po obrazu, plečih, razgaljenih prsih; ali je stal v hudem zimskem mrazu, ko je naletaval sneg in severnik zavijal okrog vogalov ter žvižgal v golih vejah sadnega drevja ...

Kdo ve? ...

Kdo ve, kaj vse bi lahko razodel ta sramotilni steber, ta nema priča nekdanjih dni, če bi mu bilo dano, da spregovori? ...

Ljudje, posamezniki so bili kaznovani in kazni so morali prestopiti, odslužiti. Gosposka je tako odločila in zapisala. Kar je ona odločila je bilo sveto.

Gosposka ni dosti spraševala ali je človek nedolžen ali kriv, ali zmore odmerjene davščine ali jih ne zmore. Sodila je in dosodila v svoj prid. Vsak ugovor obtoženca bi lahko prinesel še strožjo, še daljšo kazen.

Človek obtožen in sojen od človeka!

Človek, spoznan za krivega je molče trpel. Bilo mu je usojeno, da dela od prve zore do pozne noči, dan za dnem, vse življenje. Tekom enega človeškega življenja se družbene razmere niso bistveno spremenile. Potrebno je bilo stoletje, in več.

Le počasi in trudoma se je obračalo na bolje. Družbeni red, ki je ljudem dal več svobodin in več pravic je prihajal počasi, za ceno velikih naporov, prelivanja krvi in človeških žrtev.

ŠTEFKA PETEK

V klasu

*Leta, ki orjejo brazde,
so težka, pa vendar polna upanja
ob pogledu na posejano polje.
Že vidim klasje, ki kot morje valovi,
že vidim nasmejane oči
lačnih ust,
ki stegujejo dlani proti kosu kruha.
Zato orjimo globoko,
sejmo široko,
v klasu je bodočnost naše domovine.*

MARIJANA RIHTER

Mehanična delavnica GG Nazarje bo kmalu na voljo kolektivu, ki dela sedaj v nemogočih razmerah

Kino Mozirje v avgustu

3. POVRATAK TIGRA - Hong Kong - karate	- francoski film - kriminalka
5. KAČJE GNEZDO - ameriški film - psihološka drama	19. MESTNI KAVBOJ - ameriški film - glasbena drama
7. 8. NEDOSEGLJIVI MOST - ameriški film - vojni	21. 22. DRIVER - ameriški film - kriminalka
10. SUROVO MAŠČEVANJE - ameriški film - kriminalka	24. NEOBREZDANE STRASTI - italijanski film - komedija
12. LJUBEZEN IN NABOJ - italijanski film - western	26. ROP V NICI - francoski film - kriminalka
14. 15. ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA - avstralski film - zabavno vzgojni	28. 29. AFERA KONKORD - italijanski film - avant. - kriminalka
17. SMRT SPRIJENE PODGANE	31. URAKAN - ameriški film - ljubezenski

Kino Ljubno v avgustu

7. - 8. VIII. GNEZDO SALAMANDRE - italijanski film, avanturistični	19. VIII. TA AMERIKA I del - ameriški film, dokumentarni
10. VIII. STANIO IN OLIO V LEGI TUJCA - ameriški film, komedija	21. 22. VIII. V ZMAJEVEM GNEZDU - hongkongski film, karate
12. VIII. OROŽJE SMRTI, ameriški film	24. VIII. PREPOVEDANE SANJE - ameriški film, ljubzenska drama
14. - 15. VIII. RESNICNE ZGODBE II. del zahodnonemški film, komedija	26. VIII. LJUDJE ORLI
17. VIII. NUJORK NUJORK - ameriški film, drama	28. 29. VIII. ŽELO - ameriški film, kriminalka
	31. VIII. ŠKORPION - ameriški film

Matična kronika v juniju

Poroke: Ivan Orešnik, obrtnik iz Solčave 27 in Marta Vider, predmetna učiteljica iz Solčave 30. Marinko Jurič, sprevednik iz Vinkovcev in Nevenka Nerat, delavka iz Radmirja 63. Marjan Forštner, kmet iz Braslovškega Dobrovlja 3 in Marija: Bezovnik iz Raduhe 13. Franc Jakopin, voznik viličarja iz Brezja 32 in Bernarda Golici

čnik, frizerka iz Brezja. Boris Bitenc, elektrikar iz Mozirja 287 in Hermina Krajnc, dijakinja iz Spodnje Rečice 2.

Smrti: Neža Port, stara 84, Lepa njiva 6. Franc Kos star 35 let z Radegunde 11 a. Jožefa Storgelj, stara 81 let iz Bočne 54. Jožef Podpečnik, star 74 let iz Tiroseka 6. Marija Benda, stara 71 let iz Šentjanža 31. Boštjan Pečovnik, star 17 let, Raduha 30. Terezija Ateljšek, stara 47 let iz Savine 91. Ivan Prislan, star 83 let iz Meliš 1.

Nove knjige v knjižnici

MLADINSKA LITERATURA: Novak: Sova v pižami, Kranjec: Kost, Crampton: Veliki godrnjavec, Veliki in mali zajec, Kdo je rekel mijav?, O človeku, ki je vse vedel, Kako spijo tramvaji.

II. LEPOSLOVJE: Joffo: Ana in njen orkester, Krantz: Princeza Daisy, Sabato: Grobovi in junaki, Zupan: Levitan, Follett: Igla, Jones: Žvižg, Kennedy: Potopite Bismarka!, Clavell: Podganji kralj, Šelhaus: Fotoreporter, Malenšek: Kavatina za angela vremenarja, Sivce: Tedaj so cvetele češnje, Krvin: Na stranskem tiru, Zidar: Solveigina pesem.

III. STROKOVNA LITERATURA: Svitanja - pesništvo ljudske revolucije Jugoslavije 1941/45, Auschwitz-Birkenau, Pool: Od kod Hitlerju denar, Sancin: Aktinidija - sadež večne mladosti, Uršič: Dolina Soče, Berlitz: Brez sledu.

Dva Seebacha: Peter (ok. 1500-1568) in Janez (1546-1613)

Z razvojem knjižničarstva na Slovenskem sta tesno povezani imeni dveh imenitnih zbiralcev knjig: škofa Petra Seebacha in njegovega sina Janeza, ki sta preživela vsak del svojega življenja v Gornjem Gradu. Tu sta ustvarila knjižnico, ki je osnova leta 1613 ustanovljene škofijske knjižnice. To so pozneje preselili v Ljubljano in se danes nahaja v Narodni in univerzitetni knjižnici.

Ime Petra Seebacha, petega ljubljanskega škofa, je tesno povezano z Gornjim Gradom, čeprav se je rodil v Smledniku (pri Medvodah) okoli leta 1500 v viteški družini. Kot mladenič se je šolal v Gornjem Gradu in se tu pripravil na duhovniški poklic. Nato je bil nekaj časa v službi pri cesarju Ferdinandu I. na Dunaju. Po poroki s Heleno Kreutzer in po rojstvu sina Janeza je žena hudo zbolela, zato jo je zapustil in postal duhovnik.

Po smrti prejšnjega škofa Urbana Tekstorja v začetku leta 1558 se je potegoval za škofovsko mesto in ga s cesarjevo pomočjo tudi dobil. Rezidenco v Gornjem Gradu, kamor se je zaradi nevarnega življenja v Ljubljani preselil še isto leto, je le redkokdaj zapustil. Ni se odzval niti na cesarjeva navodila, naj se zaradi učinkovitejše oblasti več zadržuje v Ljubljani.

Kmalu po zasedbi škofovskega sedeža pa je moral Seebach na očiščenje k papežu v Rim, menda zaradi neke Neže z Ljubnega ob Savinji, s katero naj bi imel sina Franzelina.

Leta 1561 se je vodja slovenske protestantske cerkve Pri-

mož Trubar vrnil v Ljubljano in Seebach je moral nastopiti proti njemu, če je hotel zavarovati svoj vpliv. Čeprav sta bila osebno med seboj menda spoštljiva in vljudna, je v času Seebachovega škofovanja prišlo do razkola, po katerem pobotanje med katoliško in protestantsko cerkvijo na Slovenskem ni bilo več mogoče.

Po letu 1561 srečamo Seebacha kot zagovornika romanja v Tirosek, kjer je nastajala Nova Štifta. Pripovedi o prikazovanju luč in o čudežih je sprva spodbijal, ker se je bal, da gre za privide. Ko pa je pri obisku svetega kraja ozdravel, je šel štifstarstvo za izraz pristnega katolištva in tudi kot bojno znamenje proti protestantom, ki so jim bili čudeži in prikazovanja skrajno zoporni. Ker je bil visok cerkven dostojanstvenik, je napisal papežu prošnjo za odpustke.

Seebachovo škofovanje je potekalo v bojevanju s protestanti in v preprečevanju drobljenja cerkvenih posesti. Za božič 1568 ga je v Gornjem Gradu zadela kap; tu je tudi pokopan.

Sodobniki so o njem govorili pohvalno, pod Tomažem Hrenom pa se v začetku 17. stoletja začela ostra kritika Seebachovega dela in osebnosti. „Seebach sam je bil prešibka osebnost, da bi se povzpel nad zmene miselne in moralne tokove svoje dobe. Čeprav si je zelo prizadeval, da bi rešil svojo čast, je ni ne med sodobniki ne pred zgodovino pridobil niti toliko, kolikor jo je zaslužil.“ (Maks Miklavčič).

Njegov sin Janez (Krstnik) Seebach se je rodil leta 1546 v Burgschleinitzu na Spodnjem Avstrijskem. Peter ga je kljub svojemu škofovskemu položaju povsod javno priznaval za sina in mu s tem omogočal lažje življenje. Janez je študiral pravo in govornišvo na Dunaju, v Rimu, Neaplju in Padovi, od koder je nekoč očetu poslal nove knjige. Leta 1566 se je naselil v Gornjem Gradu in na očetov račun živel zelo razsipno. Ko je škof umrl, je inventurna komisija Janezu komaj iztrgala iz rok veliko očetovih dragocenosti in denarja. Knjige si je po dolgotrajnih pravih v ljubljansko škofijsko smel obdržati. Nato se je klatil po svetu, vmes izgubil podedovani viteški naslov in si ga spet pridobil, živel od vladne in škofijske podpore ter leta 1613 v Gradcu umrl. Ker knjig ni nikoli odpeljal iz Gornjega Grada, so pripadle škofiji.

Peter in Janez Seebach sta poleg knjig zbirala tudi rokopise. Od šestih srednjeveških rokopisov gornjegrajske knjižnice, ki so danes še ohranjeni, so trije iz zapuščine Janeza Seebacha. Najstarejši je nastal ob koncu 14. stoletja (po letu 1387).

(V srednjem veku je bilo potrebno za razširjanje znanja redka rokopisna dela prepisovati. Ker je poklicni samostanski prepisovalec porabil za prepis rokopisnega zbornika nekaj let ali pa celo vse življenje, so bili rokopisi seveda zelo dragi. Z iznajdbo tiska okoli leta 1445 se je stvar zelo spremenila: knji-

ge so bile veliko cenejše in v primerjavi z rokopisi tudi lažje dosegljive, čeprav so bile natisnjene v Nemčiji, Italiji, Švici ali Franciji (in pozneje tudi drugje). Pot do poceni (ali cenejšega) znanja je bila odprta. Sprva so knjige tiskali predvsem v latinščini in grščini, zato so bile rezervirane za ozek krog izobražencev. Pri nas šele protestantizem pomeni odmik od latinščine: božjo besedo približuje verniku v njegovem jeziku. To je leta 1550 rodilo prvi v slovenskem jeziku natisnjeni knjigi, Abecednik in Katekizem Primoža Trubarja.)

Seebacha sta zbrala na Slovenskem daleč največ inkunabul (tj. knjig, ki so bile natisnjene do leta 1501). Pridobila sta jih okoli 80, ob njih pa še nad 70 knjig, ki so bile natisnjene pozneje, nekako do leta 1560. Predvidevati smemo, da je prvotna knjižna zbirka obeh Seebachov doživela čistko in da je bilo sprva vseh knjig še več kot 150, kar pa je že tako dovolj veličastna številka. Njene inkunabule in pozneje natisnjene knjige kažejo usmerjenost v humanističnem duhu: tu so antični klasiki in vodilni humanisti s konca 15. in začetka 16. stoletja, opazno je tudi zanimanje za pravna dela, najmanj pa je cerkvenih in teoloških del.

Seveda zaradi samega obstoja teh knjig pri nas še ni mogoče trditi, da so bile tudi prebrane. Vendar so danes priča duhovne širine in čisto nič zamudniške dovtetnosti za širše evropske humanistične tokove.

PETER WEISS

NOVICE

„Savinjske novice“ izhajajo mesečno - Izdaja SZDL občine Mozirje - Urejuje uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik - Tehnični urednik Niko Kupec - Fotografška priprava Ciril Sem - Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon: (063) 831-069 - Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka: 52810-637-55424 - Savinjske novice, glasilo SO Mozirje - Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 20. v mesecu - Stavek, filmi in prelom DITC, toz Grafika Novo mesto - Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani - Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.